

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

**ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΙΝΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Φοιτήτριες: Δαρμή Σοφία 3337 – Κλήμη Μαγδαλινή 3248

Επιβλέπων Καθηγητής : Δημήτριος Παπαδομανωλάκης

2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	2
2. Κεφάλαιο κίνησης – Επιχείρηση	4
3. Πηγές χρηματοδότησης των επιχειρήσεων	7
3.1. Αυτοχρηματοδότηση	7
3.2. Τραπεζικά δάνεια	8
3.3. Χρηματοδοτική μίσθωση – Leasing	12
3.4. Κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών – Venture capital	15
3.5. Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων – Factoring	18
3.6. Ομολογιακά δάνεια	21
3.7. Ε.Τ.Ε.ΑΝ. (Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης)	24
3.8. Ασφάλιση πιστώσεων	29
3.9. Νέος επενδυτικός νόμος	33
3.10. Ε.Σ.Π.Α. (Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς)	36
3.11. Ιδιώτες επενδυτές – Business angels	46
3.12. Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων - Business incubators και Τεχνολογικά Πάρκα – Technology Parks	47
3.13. Νέα χρηματιστηριακή αγορά (NE.X.A.)	49
3.14. Ε.Π.ΑΝ. (Επιχειρησιακό πρόγραμμα ανταγωνιστικότητα και επιχειρηματικότητα)	52
3.15. Τ.Α.ΝΕ.Ο. (Ταμείο ανάπτυξης νέας οικονομίας)	56
4. Συμπεράσματα - Προτάσεις	59
5. Βιβλιογραφία	61

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι πρόσφατες δυσμενείς εξελίξεις στο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον επιβάλλουν αναθεώρηση και επαναπροσδιορισμό της πολιτικής των τραπεζών κατά την παροχή νέων πιστοδοτήσεων καθώς και κατά τη διαχείριση των ήδη υπαρχουσών.

Λόγω των εξελίξεων αυτών οι τράπεζες σήμερα απαιτούν από τις επιχειρήσεις πολλές εξασφαλίσεις και εγγυήσεις. Έτσι τα τελευταία δύο χρόνια, που η οικονομική κρίση βρίσκεται σε έξαρση, έχει σημειωθεί σημαντική μείωση στον αριθμό των χορηγούμενων χρηματοδοτήσεων.

Οι επιχειρήσεις με τη σειρά τους οφείλουν να προσαρμοστούν στη νέα εποχή καθώς η χρηματοδότηση είναι για αυτές ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα που αντιμετωπίζουν. Το ζήτημα αυτό συναντάται σε κάθε βήμα ή ενέργεια της επιχείρησης, δηλαδή στην έναρξή της και αλλά και σε όλη την υπόλοιπη πορεία της. Έχουν ανάγκη τη χρηματοδότηση για να ενισχύσουν το κεφάλαιο κίνησης τους με σκοπό να καλύψουν τα σταθερά τους έξοδα (ενοίκιο, μισθοί υπαλλήλων, πάγιοι λογαριασμοί κτλ), να προμηθευτούν το εμπόρευσμά τους, να καλύψουν έκτακτες ζημιές (φωτιά, καταστροφή εμπορευμάτων κτλ).

Η επιλογή της κατάλληλης μορφής χρηματοδότησης έχει μεγάλη σημασία για την αύξηση του κεφαλαίου κίνησης της επιχείρησης, αφού εξασφαλίζει σε αυτήν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη βιωσιμότητα και κερδοφορία. Όμως η επιλογή μίας μη κατάλληλης χρηματοδότησης μπορεί να ζημιώσει την επιχείρηση ή ακόμα χειρότερα να την οδηγήσει και στο κλείσιμο. Για το λόγο αυτό οι επιχειρήσεις πρέπει να ενημερώνονται για τις χρηματοδοτικές λύσεις που προσφέρονται στην αγορά, να τις αξιολογούν (είτε μόνες τους είτε με τη βοήθεια εξωτερικών οικονομικών συμβούλων) και να επιλέγουν αυτήν που ταιριάζει περισσότερο στις ανάγκες και στις δυνατότητες της δικής τους επιχείρησης.

Σε αυτή την εργασία αναλύονται οι διάφοροι τρόποι χρηματοδότησης των επιχειρήσεων για το κεφάλαιο κίνησής τους, οι οποίοι είναι:

- Αυτοχρηματοδότηση
- Τραπεζικά δάνεια
- Leasing
- Venture Capital

- Factoring
- Ομολογιακά δάνεια
- ΕΤΕΑΝ
- Ασφάλιση πιστώσεων
- Νέος επενδυτικός νόμος
- ΕΣΠΑ
- ΕΠΑΝ
- Business angels
- Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων και τεχνολογικά πάρκα
- ΝΕΧΑ
- ΤΑΝΕΟ

2. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο ανάλυσης του κεφαλαίου κίνησης αναφερόμαστε σε *μόνιμο* και για *προσωρινό* κεφάλαιο κίνησης. *Μόνιμο κεφάλαιο κίνησης* είναι το ποσό που η επιχείρηση δεσμεύει στο χαμηλό σημείο δραστηριότητας. *Προσωρινό κεφάλαιο κίνησης* είναι το ποσό που δεσμεύει λόγω εποχικής αύξησης της δραστηριότητας.

Στη σύγχρονη επιχειρηματική ορολογία για το κυκλοφορούν ενεργητικό χρησιμοποιείται συχνότερα ο όρος (*συνολικό*) *κεφάλαιο κίνησης* (working capital ή gross working capital) ενώ η διαφορά κυκλοφορούντος ενεργητικού και βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων είναι γνωστή σαν *καθαρό κεφάλαιο κίνησης* (net working capital). Στην πράξη συνήθως χρησιμοποιείται αδιακρίτως ο όρος κεφάλαιο κίνησης και εφόσον δεν ορίζεται η έννοια αυτού, νοείται το σύνολο των ενεργητικών που θα μετατραπούν σε μετρητά εντός ενός έτους.

Το κεφάλαιο κίνησης μπορούμε να το διακρίνουμε σε 3 βασικές κατηγορίες:

1. **Συνολικό Κεφάλαιο κίνησης** το οποίο είναι ίσο με το κυκλοφορούν ενεργητικό
2. **Ίδιο Κεφάλαιο κίνησης** προκύπτει εάν από το συνολικό ίδιο κεφάλαιο της επιχείρησης αφαιρέσουμε το πάγιο ενεργητικό.
3. **Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης** είναι το τμήμα εκείνο του κεφαλαίου που είναι διαθέσιμο για την αντιμετώπιση τόσο των λειτουργικών αναγκών της επιχείρησης, όσο και των διαφόρων διακυμάνσεων που οφείλονται στις μεταβολές των τιμών, η των συνθηκών της αγοράς.

Καθαρό κεφάλαιο κίνησης = Κυκλοφορούν ενεργητικό – Τρέχουσες υποχρεώσεις*

Είναι το ποσό των χρημάτων που είναι δεσμευμένο για τις συνήθεις λειτουργίες της επιχείρησης (εκτός από το πάγιο ενεργητικό) και τα στοιχεία από τα οποία αποτελείται

συνιστούν τους παράγοντες εκείνους που κυρίως επηρεάζουν το συνολικό ρυθμό ταμειακής κίνησης.

Αν οι τρέχουσες υποχρεώσεις παραμένουν αμετάβλητες, το καθαρό κεφάλαιο κίνησης αυξάνεται όσο αυξάνεται και το κυκλοφορούν ενεργητικό. Ανάμεσα σε δύο επιχειρήσεις του ίδιου κλάδου της βιομηχανίας που έχουν ίσο ποσό ενεργητικού, η επιχείρηση που έχει υψηλότερο καθαρό κεφάλαιο κίνησης είναι περισσότερο ρευστοποιήσιμη επειδή έχει στη διάθεσή της περισσότερο ρευστοποιήσιμα στοιχεία για να καλύψει τα βραχυπρόθεσμα δάνειά της. Εξαιτίας αυτής της παραδοχής, το καθαρό κεφάλαιο κίνησης θεωρείται συχνά κατά τη διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης και ως δείκτης της ρευστότητας.

Εάν είναι θετικό, όπως φαίνεται από τον ορισμό του, τα εύκολα ρευστοποιήσιμα στοιχεία (κυκλοφορούν ενεργητικό) καλύπτουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις με συνέπεια την ικανότητα της επιχείρησης να πληρώνει χωρίς προβλήματα.

*Υπάρχει βέβαια ο προβληματισμός για το κατά πόσο τα αποθέματα είναι εύκολα ρευστοποιήσιμα και πραγματικά, και για τον λόγο αυτό υπολογίζεται σαν πιο έγκυρο το καθαρό κεφάλαιο κίνησης στο οποίο δεν υπολογίζονται τα αποθέματα (αντί για το κυκλοφορούν ενεργητικό στην παραπάνω σχέση, παίρνουμε το κυκλοφορούν μείον τα αποθέματα).

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η κατάταξη των επιχειρήσεων με βάση το μέγεθος γίνεται σε τρεις κατηγορίες: μικρές, μεσαίες και μεγάλες, με συνήθη συμβατικά κριτήρια τον αριθμό των απασχολούμενων, το απασχολούμενο κεφάλαιο, το παραγωγικό δυναμικό και κάποια κριτήρια τεχνικής φύσης (π.χ. ιπποδύναμη μηχανημάτων, ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται, έκταση γεωργικής γης, τονάζ γεωργικών προϊόντων κλπ).

Στην όποια προσπάθεια ταξινόμησης θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο κλάδος της δραστηριότητας καθώς επίσης το ότι δύσκολα ένα κριτήριο από μόνο του αποτελεί ικανή και αναγκαία συνθήκη για την τοποθέτηση μιας επιχείρησης σε μία κατηγορία. Κάποιες

επιχειρήσεις είναι Capital Intensive και κάποιες άλλες Labour Intensive. Επίσης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η Χώρα – Αγορά μέσα στην οποία δραστηριοποιείται η επιχείρηση. Μια μεγάλη επιχείρηση στην Ελλάδα δεν είναι απαραίτητα μεγάλη για τα δεδομένα των Η.Π.Α.

Σύμφωνα με την 2003/361/ΕΚ Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία δημοσιεύτηκε στην επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών, των μεσαίων και των μεγάλων επιχειρήσεων, η διάκρισή τους με βάση το μέγεθος γίνεται με τα εξής κριτήρια:

- Πολύ μικρή επιχείρηση: <10 εργαζόμενους και κύκλο εργασιών ή σύνολο ισολογισμού < 2.000.000
- Μικρή επιχείρηση: <50 εργαζόμενους και κύκλο εργασιών ή σύνολο ισολογισμού <10.000.000
- Μεσαία επιχείρηση: <250 εργαζόμενους και κύκλο εργασιών ή σύνολο ισολογισμού <43.000.000
- Μεγάλη επιχείρηση: 250 ή περισσότεροι εργαζόμενοι και κύκλο εργασιών ή σύνολο ισολογισμού >43.000.000

Αξίζει να σημειωθεί ότι, μόνο το 2% των Ελληνικών επιχειρήσεων ανήκει στην κατηγορία των μεγάλων.

3. ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

3.1 ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η αυτοχρηματοδότηση αποτελεί συνηθισμένο μέσο χρηματοδότησης των επιχειρήσεων και το μέγεθος της επηρεάζεται από την ασκούμενη από την επιχείρηση πολιτική κερδών ή μερισμάτων, όσο και από το οριζόμενο κάθε φορά ποσοστό φορολογίας των κερδών που δεν διανέμονται όπως και από τους συντελεστές των φορολογικών αποσβέσεων.

Αυτοχρηματοδότηση είναι η δημιουργία κεφαλαίου από την ίδια την επιχείρηση χωρίς την προσφυγή σε ξένες πηγές ή στο επιχειρηματία (και μετόχους). Η κύρια πηγή αυτοχρηματοδότησης είναι τα κέρδη της επιχείρησης τα οποία δεν διανέμονται, αλλά παραμένουν και χρησιμοποιούνται από αυτήν. Αυτή είναι η γνήσια αυτοχρηματοδότηση.

Η γνήσια αυτοχρηματοδότηση περιλαμβάνει τα μη διανεμηθέντα κέρδη, το τακτικό αποθεματικό, τα έκτακτα αποθεματικά, τα ειδικά αποθεματικά (επικουρικής ασφάλισης προσωπικού, επικουρικής συνταξιοδότησης προσωπικού) κτλ. Στα παραπάνω ποσά προσθέτονται και οι αποσβέσεις (τακτικές και έκτακτες), όχι γιατί αποτελούν πηγή χρηματοδότησης, αλλά γιατί έχουν αφαιρεθεί από τα κέρδη χωρίς να έχουν διατεθεί κεφάλαια (μετρητά) για αυτές.

Υπάρχει όμως και η περίπτωση της μη γνήσιας αυτοχρηματοδότησης, κατά την οποία τα κεφάλαια που βρίσκονται δεσμευμένα σε διάφορα περιουσιακά στοιχεία απελευθερώνονται με την ρευστοποίηση των στοιχείων αυτών για να χρησιμοποιηθούν σε νέες επενδύσεις.

Η μη γνήσια αυτοχρηματοδότηση δεν προϋποθέτει την ύπαρξη κερδών ούτε συντελεί στη αύξηση του επιχειρησιακού κεφαλαίου, παρά μόνο στην ουσιαστική και οικονομικότερη αξιολόγηση και αξιοποίηση των υπαρχόντων πόρων λόγω αναδιάρθρωσης των περιουσιακών στοιχείων ή λόγω μεταβολής της πολιτικής αγορών και πωλήσεων των προϊόντων.

Μη γνήσια αυτοχρηματοδότηση έχουμε στις εξής περιπτώσεις :

1. Στην περίπτωση ρευστοποίησης των αφανών αποθεματικών, τα οποία δημιουργούνται από την υποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού ή την υπερτίμηση των στοιχείων του παθητικού.
2. Στην περίπτωση αναδιάρθρωσης της σύνθεσης των περιουσιακών στοιχείων και
3. Στην περίπτωση μεταβολής της πιστωτικής πολιτικής πωλήσεων δηλαδή των πωλήσεων επί πιστώσει ώστε η επιχείρηση με μεγάλη ταχύτητα κυκλοφορίας των παρεχόμενων πιστώσεων να αυτοχρηματοδοτήσει το παραγωγικό της πρόγραμμα.

3.2 ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Οι τράπεζες προσφέρουν δύο μεγάλες κατηγορίες δανείων προς τις επιχειρήσεις :

Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια που είναι κυρίως για κεφάλαιο κίνησης και τα μακροπρόθεσμα που αφορά δάνεια για αγορά παγίων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού.

Είναι πολύ συνηθισμένο για τις τράπεζες, εκτός από εμπράγματα εξασφαλίσεις, να ζητούν ταυτόχρονα και τις προσωπικές εγγυήσεις των φορέων μιας επιχείρησης.

Τα δάνεια κεφαλαίου κίνησης αποσκοπούν στη βελτίωση της ρευστότητας της επιχείρησης και είναι από τη φύση τους μικρής διάρκειας ενώ τα δάνεια για αγορά παγίων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού είναι μεγαλύτερης διάρκειας. Η μορφή τους ποικίλει μεταξύ Αλληλόχρεων Λογαριασμών, Τοκοχρεολυτικών ή Χρεολυτικών δανείων.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ:

Δάνεια για Κεφάλαιο Κίνησης

Οι επιχειρήσεις προκειμένου να είναι σε θέση να κάνουν πιστώσεις στους πελάτες τους ή να προβαίνουν στις απαραίτητες αγορές πρώτων υλών και εμπορευμάτων θα πρέπει να διαθέτουν την κατάλληλη ρευστότητα. Οπότε, δημιουργείται η ανάγκη για κεφάλαιο κίνησης, η οποία καλύπτεται από τις επιχειρήσεις με ίδια κεφάλαια ή με τραπεζικό δανεισμό.

Τα επιχειρηματικά δάνεια αυτής της μορφής χορηγούνται από τις Εμπορικές τράπεζες για να καλύψουν μόνιμες ή εποχιακές ανάγκες κεφαλαίου κίνησης των βιομηχανικών, βιοτεχνικών, εμπορικών ή άλλων μορφών επιχειρήσεων. Δίνονται με σκοπό να υποβοηθήσουν τις επιχειρήσεις σε προβλήματα ρευστότητας, που προκύπτουν από τον ετεροχρονισμό των εισπράξεων και των πληρωμών.

Οι τράπεζες προκειμένου να προσδιορίσουν τη μορφή, το ύψος και τη διάρκεια των αναγκαίων κεφαλαίων κίνησης αναλύουν διεξοδικά τα οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων. Επιπλέον, δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στο παραγωγικό - συναλλακτικό κύκλωμα της επιχείρησης και στους όρους αγορών και πωλήσεων.

Η χρηματοδότηση για κεφάλαιο κίνησης μπορεί να φτάσει έως το 100% του τζίρου της επιχείρησης ενώ οι καλύψεις της τράπεζας για το συγκεκριμένο είδος δανείου διαφέρουν ανά περίπτωση.

Τα πιστωτικά ιδρύματα προσφέρουν σήμερα ολοκληρωμένα πακέτα χρηματοδοτήσεων για κεφάλαιο κίνησης, τα οποία θα μπορούσαμε να τα διακρίνουμε περαιτέρω με βάση το σκοπό και τις εξασφαλίσεις τους, στις παρακάτω κατηγορίες:

1. Εφάπαξ χρηματοδότηση

Σκοπός της είναι η χρηματοδότηση ειδικών ή έκτακτων αναγκών της επιχείρησης. Τέτοιες ανάγκες μπορούν να είναι για παράδειγμα, η υλοποίηση μιας συγκεκριμένης παραγγελίας ή η αγορά πρώτων υλών τοις μετρητοίς. Η διάρκειά της εξαρτάται από τις ανάγκες που εξυπηρετεί.

2. Χρηματοδότηση για κεφάλαιο κίνησης μονιμότερων αναγκών

Η χρηματοδότηση αυτή αποσκοπεί στην κάλυψη του καθαρού κεφαλαίου κίνησης, δηλαδή αυτού που κυκλοφορούν ενεργητικό μιας επιχείρησης. Ο χρόνος

αποπληρωμής της είναι μεσοπρόθεσμος και γίνεται συνήθως με δάνειο τακτής λήξης. Επιπλέον, η χρηματοδότηση αυτή ονομάζεται και “bridge financing” καθώς χρησιμοποιείται και για μακροπρόθεσμες ανάγκες της επιχείρησης έως ότου βρεθούν τα απαραίτητα μακροπρόθεσμα κεφάλαια.

3. Χρηματοδότηση με ενέχυρο αξιόγραφα

Είναι η μορφή της χρηματοδότησης σύμφωνα με την οποία η τράπεζα χορηγεί δάνεια έναντι επιταγών και συναλλαγματικών, οι οποίες προέρχονται από εμπορική δραστηριότητα. Τα δάνεια αυτής της μορφής συνήθως χορηγούνται μέσω ενός αλληλόχρεου λογαριασμού μεταξύ της τράπεζας και του πελάτη. Η τράπεζα παρακρατεί συνήθως ένα περιθώριο που διαφέρει από πιστούχο σε πιστούχο, το οποίο είναι συνήθως συνάρτηση της φερεγγυότητας του πελάτη και της εισπραξιμότητας των αξιόγραφων πελατείας του, προκειμένου να καλύπτονται οι τόκοι, τα έξοδα και οι τυχόν επιστροφές απλήρωτων αξιόγραφων.

4. Χρηματοδότηση με ενέχυρο εμπορεύματα

Στην περίπτωση που οι επιχειρήσεις διαθέτουν εμπορεύματα ελεύθερα βαρών (πρώτες ύλες ή έτοιμα προϊόντα) μπορούν να χρηματοδοτηθούν από την τράπεζα ενεχυριάζοντας τα υπέρ της. Στην τραπεζική πρακτική, τα πιστωτικά ιδρύματα προβαίνουν σε τέτοιου είδους χρηματοδότηση μόνο σε απόλυτα φερέγγυους πελάτες και ανάλογα με το είδος των εμπορευμάτων καθώς γενικά δεν αποτελούν ισχυρή εξασφάλιση, αφού είναι πολύ εύκολο να απαξιωθούν ή να καταστραφούν.

5. Προχρηματοδότηση - Χρηματοδότηση εξαγωγών

Είναι οι χρηματοδοτήσεις προς επιχειρήσεις για την προετοιμασία και τη διενέργεια εξαγωγών. Δηλαδή, οι τράπεζες παρέχουν ρευστότητα στις επιχειρήσεις έως την είσπραξη των χρημάτων από τους πελάτες τους στο εξωτερικό.

6. Χρηματοδότηση για κεφάλαιο κίνησης χωρίς εξασφαλίσεις

Χορήγηση σε πολύ καλές επιχειρήσεις, αφού προσδιοριστούν οι ανάγκες τους για κεφάλαιο κίνησης. Η τράπεζα θα πρέπει να γνωρίζει το σκοπό για τον οποίο η επιχείρηση θα διαθέσει τα χρήματα, κάτι που δεν είναι απόλυτα εφικτό. Η χρηματοδότηση αυτή λειτουργεί μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού.

7. Χρηματοδότηση εισαγωγών

Αποτελεί χρηματοδότηση βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα για την πληρωμή εισαγόμενων προϊόντων. Οι τράπεζες ζητούν διάφορες εξασφαλίσεις ανάλογα με τη φερεγγυότητα του κάθε πιστούχου.

8. Χρηματοδότηση με εκχώρηση απαίτησης ή σύμβασης

Είναι χρηματοδότηση βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα η οποία δίνει ρευστότητα έως ότου πληρωθεί η συγκεκριμένη απαίτηση ή ολοκληρωθεί συγκεκριμένη σύμβαση και η πληρωμή της. Η τράπεζα έχει κίνδυνο καθώς ενδέχεται να μην πληρωθεί η απαίτηση ή η σύμβαση καθώς και να μην ολοκληρωθεί κάποια σύμβαση. Η χορήγηση αυτή είναι συνάρτηση της φερεγγυότητας της επιχείρησης και του αντισυμβαλλόμενου.

9. Χρηματοδότηση με ενέχυρο τίτλους και καταθέσεις

Είναι χρηματοδότηση με ενέχυρο, ομόλογα, έντοκα γραμμάτια δημοσίου, μετοχές εισηγμένων επιχειρήσεων, μερίδια Αμοιβαίων Κεφαλαίων, καταθέσεων κτλ.

10. Χρηματοδότηση με προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη

Είναι η χρηματοδότηση με προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη επί συγκεκριμένου ακινήτου. Τα παραπάνω αποτελούν εμπράγματο δικαίωμα σε εξασφάλιση απαίτησης, με την προνομιακή ικανοποίηση του δανειστή από το ακίνητο.

Δάνεια για πάγιες εγκαταστάσεις και εξοπλισμό

Τα δάνεια αυτής της μορφής χορηγούνται για την αγορά παγίων στοιχείων ενεργητικού και έχουν συνήθως μακροπρόθεσμη διάρκεια καθώς η απόδοση των παγίων δεν είναι άμεση αλλά κατανέμεται σε όλη την διάρκεια της ύπαρξης τους στην επιχείρηση. Η χρηματοδότηση μπορεί να καλύψει ολόκληρη την επένδυση της αγοράς ή κατασκευής του παγίου ενώ η εκταμίευση μπορεί να γίνεται είτε εφάπαξ, είτε σταδιακά ανάλογα με την εξέλιξη των εργασιών. Τα δάνεια αυτά είναι τακτής λήξης και το τελικό επιτόκιο τους προσαυξάνεται κατά 0,6% με την εισφορά του Ν. 128/75.

Στα ανωτέρω δάνεια συμπεριλαμβάνονται και τα δάνεια για αγορά επαγγελματικής στέγης με τα οποία οι τράπεζες χρηματοδοτούν μέχρι και το 100% της εμπορικής αξίας του ακινήτου. Επίσης, εφόσον το πάγιο που χρηματοδοτείται δεν δημιουργεί άμεσα ροές στην επιχείρηση τότε οι τράπεζες μπορεί να παρέχουν περίοδο χάριτος με ή χωρίς

υποχρέωση της επιχείρησης για καταβολή τόκων ώστε να μην δημιουργηθεί πρόβλημα στις ταμειακές της ροές. Επιπλέον, η εκταμίευση του δανείου γίνεται εφάπαξ όταν το χρηματοδοτούμενο πάγιο είναι άμεσα διαθέσιμο στην επιχείρηση και σταδιακά ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών, για παράδειγμα στην κατασκευή κάποιου κτιρίου.

Ως κάλυψη για αυτά τα δάνεια χρησιμοποιούνται συνήθως εμπράγματα εξασφαλίσεις με συνηθέστερες την εγγραφή προσημείωσης ή υποθήκης επί ακινήτου.

3.3 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ – LEASING

Ο θεσμός του Leasing, σαν τεχνική χρηματοδότησης, έχει καθιερωθεί διεθνώς τις τελευταίες δεκαετίες και ένα αξιόλογο ποσοστό των πραγματοποιούμενων επενδύσεων, που ολοένα αυξάνεται, πραγματοποιείται μέσω αυτού. Αποτελεί μια εναλλακτική μορφή χρηματοδότησης των επιχειρήσεων και των ιδιωτών για απόκτηση εξοπλισμού ή παγίων, διαφοροποιημένη από τον τραπεζικό δανεισμό. Η διαφορά αυτή είναι η διατήρηση της κυριότητας του παγίου από τον εκμισθωτή.

Είναι ένας εξειδικευμένος τρόπος χρηματοδότησης και παρά τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των διαφόρων μορφών Leasing, η κεντρική ιδέα παραμένει πάντα η ίδια: απόκτηση της χρήσης κεφαλαιουχικών αγαθών, κινητών ή ακίνητων, με ολική χρηματοδότηση της αξίας τους χωρίς ανάγκη καμίας άμεσης εκταμίευσης εκ μέρους του επενδυτή. Με το Leasing μια επιχείρηση ή ένας επαγγελματίας μισθώνει ένα κινητό αντικείμενο ή ένα ακίνητο, καταβάλλοντας μια περιοδική αμοιβή, μίσθωμα, στους εκμισθωτές, ώστε να το χρησιμοποιεί για επαγγελματική χρήση για ένα καθορισμένο διάστημα. Με το τέλος της περιόδου αυτής ο μισθωτής έχει τις εξής δυνατότητες : να ανανεώσει τη μίσθωση, να εξαγοράσει το αντικείμενο έναντι συμβολικού τιμήματος, να το επιστρέψει στον εκμισθωτή.

Τα συναλλασσόμενα μέρη είναι τρία: ο κατασκευαστής του παγίου στοιχείου, ο εκμισθωτής (lessor), που αγοράζει το πάγιο στοιχείο και κατέχει την ιδιοκτησία και ο

μισθωτής (lessee), που αποκτά το δικαίωμα χρήσης της ιδιοκτησίας με αντάλλαγμα μια ή περισσότερες πληρωμές (lease or rental payments).

ΜΟΡΦΕΣ LEASING

- *ΑΜΕΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ (financial / direct leasing)*

Είναι η κυριότερη μορφή χρηματοδοτικής μίσθωσης, η εταιρεία Leasing αποκτά από τον κατασκευαστή το μηχάνημα ή το ακίνητο, το οποίο καλύπτει την ανάγκη του πελάτη της, καταβάλλοντας μετρητά ή λαμβάνοντας πίστωση και στη συνέχεια το εκμισθώνει σε αυτόν. Η κυριότητα του παγίου, στο τέλος της σύμβασης, μεταφέρεται στην επιχείρηση (μισθωτής) έναντι καταβολής συμβολικού τιμήματος.

- *ΠΩΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΚΜΙΣΘΩΣΗ (sale and lease back)*

Είναι η πιο διαδεδομένη μορφή του leasing, που εφαρμόζεται κυρίως στα ακίνητα. Η εταιρεία Leasing αγοράζει από την επιχείρηση το πάγιο, καταβάλλοντας την αξία του και αμέσως το μισθώνει στον ίδιο με μίσθωμα που σχετίζεται με την αξία της αγοράς. Με αυτή τη μορφή της μίσθωσης η επιχείρηση αποκτά ρευστότητα, χωρίς να στραφεί σε τράπεζες, αναδιαρθρώνει τις υποχρεώσεις της, μετατρέποντας αυτές από βραχυπρόθεσμες σε μακροπρόθεσμες και παράλληλα μπορεί να απολαμβάνει φορολογικά ή άλλα πλεονεκτήματα που το θεσμικό πλαίσιο επιτρέπει.

- *ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ (cross – border leasing)*

Πραγματοποιείται όταν δύο τουλάχιστον από τα εμπλεκόμενα μέρη εδρεύουν σε διαφορετικές χώρες. Η πληρωμή των μισθωμάτων γίνεται σε συνάλλαγμα.

- *ΜΟΧΛΕΥΜΕΝΗ Ή ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ (leveraged leasing)*

Η μίσθωση αυτή είναι περισσότερο πολύπλοκη αλλά αρκετά διαδεδομένη. Οι εμπλεκόμενοι μπορεί να είναι και περισσότεροι από τρεις, αφού συμμετέχουν και ένας ή περισσότεροι χρηματοδότες. Τα κεφάλαια που διαθέτει η εταιρεία Leasing για την αγορά του παγίου ανέρχονται σε ένα ποσό της αξίας του. Τα υπόλοιπα κεφάλαια προσφέρονται από κάποια τράπεζα ή άλλο χρηματοδοτικό οργανισμό, ο οποίος ενδέχεται να αναλαμβάνει και τον πιστωτικό κίνδυνο οπότε αξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα τόσο του μισθωτή όσο και του εκμισθωτή και μπορεί να καλύπτει τη χρηματοδότηση με διάφορες εξασφαλίσεις, κυρίως με βάρη επί των παγίων.

- *ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ (vendor leasing)*

Είναι μία μη κλασσική μορφή του leasing η οποία έχει αναπτυχθεί αρκετά. Διάφοροι κατασκευαστές-προμηθευτές και αντιπρόσωποι εξοπλισμού για να αυξήσουν τις πωλήσεις τους, απευθύνονται σε εταιρείες Leasing, προκειμένου να συνάπτουν χρηματοδοτικής μίσθωσης με τους δικούς τους πελάτες, ενώ ταυτόχρονα οι ίδιοι, με μια σύμβαση-πλαίσιο, θέτουν τους εαυτούς τους ως εγγυητές στις επιμέρους χρηματοδοτικές μισθώσεις. Συνήθως υπογράφουν σύμβαση επαναγοράς του προϊόντος. Ο εξοπλισμός αφορά αγαθά εκτεταμένης χρήσης και μικρής σχετικής αξίας ανά μονάδα προϊόντος όπως αυτοκίνητα, υπολογιστές, μηχανολογικός εξοπλισμός κτλ.

- *ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΜΙΣΘΩΣΗΣ (master lease line)*

Ο μισθωτής συνάπτει με την εταιρεία Leasing, η οποία του επιτρέπει να αποκτά τον εξοπλισμό του σταδιακά.

- *SUB LEASING – OPERATING LEASING*

Η εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης μισθώνει το πάγιο από τον προμηθευτή και στη συνέχεια το υπομισθώνει στην επιχείρηση.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ LEASING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ALPHA LEASING	http://www.alphaleasing.gr/
ASPIS LEASING	http://www.tbank.com.gr
ATE LEASING	http://www.ateleasing.gr/
ΑΤΤΙΚΗΣ LEASING	http://www.atticabank.gr
ΓΕΝΙΚΗ LEASING	http://www.geniki.gr
ΚΥΠΡΟΥ LEASING	http://www.bankofcyprus.gr
ΕΓΝΑΤΙΑ LEASING	https://www.marfinbank.gr/GR/Pages/H
ΕΜΠΟΡΙΚΗ LEASING	http://www.leasing.gr/
ΕΘΝΙΚΗ LEASING	http://www.ethnolease.gr/
ETBA LEASING A.E.	http://www.etbaleasing.gr/

PROBANK LEASING	http://www.probank.gr/
ΛΑΪΚΗ LEASING ΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΕΣ ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ Α.Ε.	http://www.marfinbank.com.cy
ΠΕΙΡΑΙΩΣ LEASING	http://www.piraeusbank.gr
EYROBANK EFG LEASING	http://www.eurobank.gr
CITIBANK	http://www.citibank.com
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	http://www.hellenicbank.gr
HSBC LEASING	http://www.hsbc.gr
PROTONBANK LEASING	https://www.proton.gr/

3.4 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΕΚΕΣ) - VENTURE CAPITAL

Οι εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών (ΕΚΕΣ) ή Venture Capital, είναι χρηματοπιστωτικές εταιρείες που έχουν στόχο τη χορήγηση κεφαλαίων σε επιχειρήσεις μέσω της συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο των επιχειρήσεων είτε με τη συμμετοχή τους σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της επιχείρησης ή και με εξαγορά μετοχών ή υπό μορφή μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου.

Στην Ελλάδα σύμφωνα με τον Ν.2367/1995 οι Ε.Κ.Ε.Σ είναι ανώνυμες εταιρείες οι οποίες έχουν σκοπό τη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο επιχειρήσεων (μετοχές – εταιρικά μερίδια) οι οποίες δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Οι βασικές μορφές επένδυσης είναι δύο: συμμετοχή μειοψηφίας στο κεφάλαιο επιχειρήσεων και η απόκτηση ομολογιών μετατρέψιμων σε μετοχές της επιχείρησης μετά την παρέλευση συγκεκριμένου χρονικού ορίου.

Σκοπός των ή Venture Capital είναι η προώθηση και υλοποίηση επενδύσεων με την ίδρυση ή τη συμμετοχή τους σε νέες εταιρείες οι οποίες δεν έχουν τη δυνατότητα ή δεν

επιθυμούν να αντλήσουν κεφάλαια από άλλες πηγές χρηματοδότησης. Οι επενδύσεις είναι μακροπρόθεσμες και η συμμετοχή τους ρευστοποιείται σε προκαθορισμένο χρόνο και με προσυμφωνημένο τρόπο, αντλώντας κέρδη από την υπεραξία των μετοχών που δημιουργήθηκε κατά την παραμονή τους στην εταιρεία. Ενδιαφέρονται έτσι για την αύξηση της κερδοφορίας και την αξία της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης χωρίς όμως ο έλεγχος των μετοχών ή τη κατοχή της πλειοψηφίας αυτών να αποτελεί τον κύριο στόχο τους.

Οι Venture Capital δεν περιορίζονται μόνο στην παροχή κεφαλαίων αλλά παρέχουν επίσης βοήθεια και σε ότι αφορά την διοίκηση, το marketing, την στελέχωση και το στρατηγικό σχεδιασμό της επιχείρησης. Σημαντικές επίσης για την χρηματοδοτούμενη επιχείρηση είναι οι σχέσεις της εταιρίας Venture Capital με άλλες επιχειρήσεις της αγοράς που μπορεί να χρησιμεύσουν στην σύναψη συνεργασιών.

Το Venture Capital ανταποκρίνεται στις ανάγκες δυναμικών εταιρειών που αναπτύσσονται με γρήγορους ρυθμούς και χρειάζονται κεφάλαια για να χρηματοδοτήσουν την ανάπτυξή τους, διατηρώντας όμως πάντα υγιή κεφαλαιακή διάρθρωση. Συναντάται συχνά και σε περίπτωση μεταβίβασης της ιδιοκτησίας της επιχείρησης, είτε σε μετόχους μειοψηφίας είτε σε στελέχη της διοίκησης.

Η διαφορά μεταξύ του Venture Capital και της συνήθους χρηματοδότησης επιχειρήσεων εντοπίζεται στην αναζήτηση του υψηλού κινδύνου, κάτι που κατά κανόνα αποκλείεται στη συνήθη χρηματοδότηση και στην ενεργό δέσμευση του διαχειριστή κατά την υλοποίηση του επικίνδυνου επενδυτικού σχεδίου με την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών.

ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Το Venture Capital ανάλογα με τη μορφή και το στόχο της επένδυσης μπορεί να κατηγοριοποιηθεί ως εξής:

1. Seed Capital – Χρηματοδότηση «Σποράς»

Πρόκειται για το κεφάλαιο που βοηθά κάποιον στη δοκιμή και ανάπτυξης μιας αρχικής ιδέας, αλλά όχι για κάποιο νέο βιομηχανικό προϊόν, επειδή κάτι ανάλογο απαιτεί υψηλά κεφάλαια και ο venture capitalist συνήθως ζητάει από τον επιχειρηματία να χρηματοδοτήσει ο ίδιος το στάδιο αυτό. Πρόκειται όμως για την

πιο επικίνδυνη μορφή χρηματοδότησης καθώς με βάση τη διεθνή εμπειρία, άνω των 70% των προγραμμάτων εγκαταλείπονται. Οι επιχειρήσεις Venture Capital είναι ιδιαίτερα δισταχτικές στη χορήγηση αυτής της μορφής χρηματοδότησης λόγω των υψηλών δυσκολιών και απαιτήσεων προς υποστήριξη.

2. Start up Capital – Χρηματοδότηση Εκκινήσεως

Στη μορφή αυτή του Venture Capital η συμμετοχή στρέφεται στην υποστήριξη που απαιτείται για να εδραιωθεί και να καθιερωθεί μια επιχείρηση στο χώρο της, όπως για παράδειγμα η χρηματοδότηση για την τελική διαμόρφωση ενός προϊόντος και το σχετικό marketing, για την υποστήριξη στη δημιουργία δικτύων διανομής κ.ο.κ. Η επιχείρηση στο στάδιο αυτό μπορεί να λειτουργεί λιγότερο από ένα χρόνο και να μην έχει πραγματοποιήσει πωλήσεις.

Το επίπεδο αυτό μπορεί να διαρκέσει ως τρία χρόνια και χαρακτηρίζεται από σοβαρό ρίσκο αλλά η χρηματοδότηση Start Up σημαίνει πίστη για την επιτυχία του εγχειρήματος και αναμονή ιδιαίτερα υψηλής απόδοσης σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα.

3. Early Stage Financing – Χρηματοδότηση στα πρώτα στάδια παραγωγής και πωλήσεων

Η χρηματοδότηση αυτής της μορφής ουσιαστικά εμπεριέχεται στη Χρηματοδότηση Εκκινήσεως και αφορά επιχειρήσεις στα αρχικά στάδια παραγωγής και πωλήσεων που ακόμα δεν έχουν γίνει κερδοφόρες.

Το επίπεδο του ρίσκου και σε αυτή τη κατηγορία θεωρείται ιδιαίτερα αυξημένο.

4. Development Financing – Χρηματοδότηση Επέκτασης

Αυτό το στάδιο αποτελεί την πλέον ελκυστική μορφή επένδυσης, επειδή έχει μικρότερο ρίσκο, γνωστό και ικανό management, γνωστό προϊόν, δοκιμασμένη συνεργασία με πελάτες, προμηθευτές και απαιτεί λιγότερο χρόνο από τα Venture Capital όχι μόνο στο επίπεδο απόφασης για συμμετοχή, αλλά βασικά στο επίπεδο συμμετοχής και παρακολούθησης.

5. Mezzanine Financing (Bridge Financing) – Χρηματοδότηση Γέφυρας

Η χρηματοδότηση αυτή αφορά το στάδιο προετοιμασίας μιας επιχείρησης για την είσοδο της στο χρηματιστήριο. Στόχος είναι να βοηθήσουν την επιχείρηση να διατηρήσει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και κερδοφορίας με παράλληλη βελτίωση

των υπόλοιπων οικονομικών μεγεθών και να αναπτύξουν την εκτίμηση της αγοράς στην επιχείρηση προκειμένου να αυξηθεί η αξία της και να υπάρξει αγοραστικό ενδιαφέρον για τις μετοχές.

ΛΟΙΠΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άλλες μορφές επενδύσεων που εντάσσονται στα πλαίσια του Venture Capital και έχουν ανθήσει τις τελευταίες δεκαετίες είναι :

1. **Management Buy-out:** Χρηματοδότηση εξαγοράς επιχείρησης από το υπάρχον management με σκοπό τη ριζική αναμόρφωση της και ανάπτυξη.
2. **Management Buy-in:** Χρηματοδότηση εξαγοράς επιχείρησης από νέα ομάδα management.
3. **Replacement:** Εξαγορά μεριδίου απερχόμενου εταίρου.
4. **Turnaround:** Χρηματοδότηση για ανόρθωση ζημιογόνου επιχείρησης καθιερωμένης όμως στην αγορά.

3.5 FACTORING

Το factoring είναι μια εναλλακτική μορφή χρηματοδότησης που εξασφαλίζεται με απαιτήσεις (γραμμάτια εισπρακτέα), δεν ανταγωνίζεται δηλαδή τον παραδοσιακό δανεισμό, αλλά τον συμπληρώνει και συνοδεύεται από άλλες υπηρεσίες. Η διαφορά με την δανειοδότηση με εγγύηση τις απαιτήσεις, έγκειται στο ότι στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση δεν δανείζεται θέτοντας ως εγγύηση τις απαιτήσεις, αλλά τις πουλάει με κάποια έκπτωση λαμβάνοντας μετρητά.

Οι τράπεζες ή οι εταιρείες factoring αντιμετωπίζουν ουσιαστικά τα προβλήματα ρευστότητας και διαχείρισης των επιχειρήσεων, αφήνοντας τους επιχειρηματίες αναπόσπαστους να προωθούν τα προϊόντα τους.

Είναι μια τεχνική συναλλαγών, κατά την οποία ο προμηθευτής ή εκχωρητής, δηλαδή η επιχείρηση, μεταβιβάζει ορισμένα δικαιώματά του στον πράκτορα (factor) επί αμοιβή και

ο πράκτορας αναλαμβάνει να εξοφλήσει στον προμηθευτή τα δικαιώματα του κατά την κανονική λήξη ή να προεξοφλήσει, οπότε και διενεργεί μια πιστωτική πράξη.

Οι επιχειρήσεις καταφεύγουν σε αυτόν τον τρόπο χρηματοδότησης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Προκειμένου να χρηματοδοτηθούν άμεσα για τις τρέχουσες ανάγκες τους όταν δεν έχουν εμπράγματα εγγυήσεις.
- Όταν έχουν μια αυξημένη ζήτηση προϊόντων ή υπηρεσιών και δεν μπορούν να ανταποκριθούν παρά μόνο με ασύμφορους όρους προς τους προμηθευτές τους.
- Όταν οι διαδικασίες είσπραξης των απαιτήσεών τους είναι εξαιρετικά δαπανηρές.
- Όταν έχουν μεγάλες ζημιές από αφερέγγυους πελάτες.

ΜΟΡΦΕΣ FACTORING

- *FACTORING ME ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΝΑΓΩΓΗΣ*

Ο factor, δηλαδή η επιχείρηση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, αναλαμβάνει τη λογιστική παρακολούθηση και την είσπραξη των απαιτήσεων του προμηθευτή και παράλληλα χρηματοδοτεί τις εκχωρημένες απαιτήσεις (τιμολόγια). Δεν καλύπτει όμως τον προμηθευτή σε περίπτωση που ο πελάτης του δεν μπορεί να πληρώσει κάποιο τιμολόγιο ακόμα, τα οποία και του επιστρέφει. Δηλαδή ο προμηθευτής αναλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο.

- *FACTORING ΧΩΡΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΝΑΓΩΓΗΣ*

Ο factor καλύπτει τον προμηθευτή σε περίπτωση που ο πελάτης του δεν πληρώσει κάποια τιμολόγια και δεν τα επιστρέψει στον προμηθευτή, αναλαμβάνοντας τον πιστωτικό κίνδυνο, τη ζημία δηλαδή από τα μη εισπραχθέντα τιμολόγια.

- *FACTORING ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (maturity factoring)*

Στην πραγματικότητα δεν πρόκειται για χρηματοδότηση (όπως δηλώνει η ονομασία του) αλλά η επιχείρηση πληρώνει προμήθεια στον factor για τις υπηρεσίες που τις προσφέρει. Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν την συγκέντρωση πληροφοριών που αφορούν τους πελάτες, ασφαλιστική κάλυψη, είσπραξη τιμολογίων, δικαστικές ενέργειες σε περιπτώσεις μη πληρωμής κ.α. Ο factor αποδίδει τις εισπράξεις στον προμηθευτή μετά

την είσπραξη από τον πελάτη ή σε προκαθορισμένη ημερομηνία ανάλογα με το μέσο όρο των πιστώσεων.

- *FACTORING MONO ME XPHMATOΔOΤΗΣΗ*

Περιλαμβάνει χρηματοδότηση και κάλυψη πιστωτικού κινδύνου, αλλά όχι λογιστική παρακολούθηση και είσπραξη απαιτήσεων.

- *ΑΜΙΓΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ FACTORING (bulk factoring)*

- *ΜΕ ΠΡΟΕΞΟΦΛΗΣΗ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ (invoice discounting)*

Περιλαμβάνει χρηματοδότηση με δικαίωμα αναγωγής δηλαδή δεν καλύπτει τον πιστωτικό κίνδυνο. Ο προμηθευτής διατηρεί στην περίπτωση αυτή το δικαίωμα να προεξοφλήσει είτε μέρος των αξιών των μεταβιβαζόμενων τιμολογίων εκδόσεως του προμηθευτή, είτε όλο το άθροισμα των απαιτήσεων του τελευταίου. Συνήθως δίνει το 80% και τακτοποιείται το υπόλοιπο στο τέλος του κάθε μήνα για κάθε πακέτο τιμολογίων. Στην περίπτωση αυτή ο προμηθευτής έχει τον έλεγχο της είσπραξης των απαιτήσεων και ο factor διατηρεί το δικαίωμα της πλήρους εξοφλήσεως των απαιτήσεων του έναντι του προμηθευτή.

- *ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ FACTORING*

Χρηματοδότηση με κάλυψη του κινδύνου, χωρίς όμως να γίνεται αναγγελία στον οφειλέτη, χωρίς δηλαδή να γίνεται εκχώρηση της απαίτησης. Το νομικό πλαίσιο στη χώρα μας θέτει ως προϋπόθεση της εκχώρησης την αναγγελία.

- *ΜΗ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ FACTORING*

Ο οφειλέτης ενημερώνεται για τη συμφωνία και την εκχώρηση τιμολογίων.

- *ΕΞΑΓΩΓΙΚΟ – ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ FACTORING*

Αποτελεί μία από τις αποτελεσματικότερες και ασφαλέστερες στρατηγικές διείσδυσης στις ξένες αγορές, για τις χώρες που εξαρτούν την ευμάρεια τους σε μεγάλο ποσοστό από τις εξαγωγές. Παρέχει (με κάποιο επιπρόσθετο κόστος) όχι μόνο πιστωτικές εξασφαλίσεις στις επιχειρήσεις αλλά και ασφαλιστική κάλυψη, έγκαιρες πληρωμές και παροχή πληροφοριών και συμβούλων σχετικά με τη φερεγγυότητα μελλοντικών πελατών. Επίσης προσφέρει τη κάλυψη συναλλαγματικών κινδύνων και την άμεση διεκπεραίωση γραφειοκρατικών προβλημάτων επικοινωνίας μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών και συναλλασσόμενων.

Εταιρίες Factoring στην Ελλάδα

ABC FACTORS: <http://www.alpha.gr>

ΕΜΠΟΡΙΚΗ FACTORINS A.E.: <http://www.emporiki.gr>

E.F.G. FACTORS A.E.: <http://www.eurobank.gr>

ΛΑΪΚΗ FACTORING: <http://www.laiki.gr>

MULTIFACTORING A.E: <http://www.multifactoring.gr>

CITIBANK: <http://www.citibank.gr>

HSBC Ελλάδος: <http://www.hsbc.gr>

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E: <http://www.ate.gr>

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E: <http://www.nbg.gr>

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ FACTORS: <http://www.bankofcyprous>

MILLENNIUM BANK: <http://www.millenniumbank.gr>

MARFIN FACTORS: <http://www.marfinfactors.gr>

3.6 ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Μια μορφή χρηματοδότησης των επιχειρήσεων αποτελεί η άντληση κεφαλαίων από το επενδυτικό κοινό μέσω της έκδοσης ομολογιακών δανείων. Τα ομολογιακά δάνεια διαιρούνται σε ισόποσα ομόλογα ή ομολογίες που διατίθενται στους επενδυτές και οι οποίοι με την αγορά ομολόγων μετατρέπονται σε δανειστές της επιχείρησης που εκδίδει το ομολογιακό δάνειο. Οι επενδυτές μπορούν να αγοράσουν αριθμό ομολόγων που είτε διατηρούν μέχρι την ημερομηνία αποπληρωμής είτε τα διαπραγματεύονται στη δευτερογενή αγορά πριν την ημερομηνία αποπληρωμής. Τα ομολογιακά δάνεια φέρουν τοκομερίδιο που καταβάλλεται σε καθορισμένα διαστήματα μέχρι τη λήξη του ομολογιακού δανείου. Με τη λήξη του δανείου επιστρέφεται, από την επιχείρηση που εξέδωσε το ομολογιακό δάνειο, το κεφάλαιο στους επενδυτές.

Τα ομολογιακά δάνεια πρέπει να είναι εγγυημένα με υποθήκη ή με ενεχυρίαση επί συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου. Τα πάγια ενεργητικά και συνηθέστερα τα ακίνητα είναι το προτιμώμενο μέσο ασφάλισης των ομολογιακών δανείων ενώ μπορούν να ασφαλιστούν και με ενεχυρίαση μετοχών ή ομολόγων.

Στην Ελλάδα τα ομολογιακά δάνεια των επιχειρήσεων προς το παρόν πρέπει να είναι ασφαλισμένα μαζί με τους τόκους μόνο με υποθήκη επί ακινήτων. Αυτονόητο είναι ότι η αξία του πάγιου στοιχείου που υποθηκεύεται πρέπει να είναι μεγαλύτερη της αξίας του δανείου.

Το ομολογιακό δάνειο μπορεί να συναφθεί είτε με δημόσια εγγραφή και εισαγωγή των ομολογιών προς διαπραγμάτευση στη χρηματιστηριακή αγορά, είτε με ιδιωτική τοποθέτηση προερχόμενη από κεφάλαια θεσμικών ή φυσικών προσώπων ή τραπεζών με τη μορφή τραπεζικού ομολογιακού δανείου.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

Με τον νόμο 3156/2003 ορίζονται τέσσερις βασικές κατηγορίες ομολογιακών δανείων που προσδιορίζονται από τα βασικά χαρακτηριστικά όπως η διάρκεια, το είδος του επιτοκίου, το κουπόνι, ο τρόπος διάθεσης, το νόμισμα έκδοσης κλπ.

- **ΚΟΙΝΟ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ ΔΑΝΕΙΟ**

Αυτό παρέχει στους κατόχους των ομολόγων το δικαίωμα προς απόληψη τόκου. Το ύψος του δανείου καθορίζεται από την επιχείρηση που εκδίδει το ομολογιακό δάνειο.

- **ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ ΔΑΝΕΙΟ ΜΕ ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ**

Στο δάνειο αυτό οι κάτοχοι των ομολόγων μπορούν με δήλωσή τους να ζητήσουν τη μερική ή ολική εξόφληση των ομολογιών τους με μετάβαση σε αυτούς άλλων ομολογιών ή μετοχών ή άλλων κινητών αξιών της εκδότριας εταιρίας ή άλλων εκδοτών.

- **ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ ΔΑΝΕΙΟ ΜΕ ΜΕΤΡΑΤΡΕΨΙΜΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ**

Οι κάτοχοι ομολογιών του δανείου μπορούν να ζητήσουν τη μετατροπή των ομολογιών τους σε μετοχές της εκδότριας εταιρίας. Το αρμόδιο όργανο για την έκδοση του δανείου ορίζει το χρόνο άσκησης του δικαιώματος, την τιμή και το λόγο μετατροπής. Η απόφαση για τη μετατροπή των ομολογιών οδηγεί σε ισόποση αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

- **ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ ΔΑΝΕΙΟ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΑ ΚΕΡΔΗ**

Με το δάνειο αυτό οι κάτοχοι των ομολογιών μπορούν να λάβουν εκτός του τόκου και ένα ποσοστό των κερδών που υπολείπεται μετά την απόληψη του πρώτου μερίσματος από τους μετόχους της εταιρίας ή άλλη πρόσθετη παροχή που συνδέεται με την οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης.

ΑΛΛΑ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Ομολογιακά δάνεια μπορεί να υπάρξουν και ως συνέπεια επαναδιαπραγμάτευσης παλιού χρέους, αναδιοργάνωσης Α.Ε., έκτακτης ζήτησης κεφαλαίων για εξαγορές, ικανοποίησης ειδικών αναγκών του εκδότη και ενσωμάτωσης ιδιαίτερων χαρακτηριστικών.

1. ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΑ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ (INCOME BONDS)

Αυτά χρησιμοποιούνται κυρίως στην περίπτωση της αναδιοργάνωσης. Πρόκειται περί ομολογιών στις οποίες η πληρωμή του τόκου συνδέεται με την ύπαρξη κερδών. Η εταιρία υποχρεώνεται στην καταβολή του τόκου, που υπολογίζεται με βάση το επιτόκιο που αναφέρεται επί την ονομαστική αξία, μόνο όταν υπάρχουν κέρδη και στην έκταση που επιτρέπει το ύψος αυτών. Ο τόκος που δε καταβάλλεται λόγω έλλειψης κερδών μπορεί να σωρεύεται για περιορισμένο αριθμό ετών (συνήθως όχι πέραν των 3-5).

2. ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΜΗΔΕΝΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Οι ομολογίες μηδενικού επιτοκίου ή ομολογίες χωρίς τοκομερίδια (zero coupon bonds) δεν έχουν περιοδικές πληρωμές τόκων. Οι τόκοι είναι ενσωματωμένοι στην τιμή της ομολογίας. Οι ομολογίες πωλούνται με μεγάλη έκπτωση (σε τιμή πολύ χαμηλότερη της ονομαστικής αξίας) και οι επενδυτές εισπράττουν την ονομαστική αξία της ομολογίας στη λήξη του δανείου.

Οι ομολογίες χωρίς τοκομερίδιο χρησιμοποιούνται ευρέως, ιδιαίτερα σε βραχυπρόθεσμες εκδόσεις. Για παράδειγμα, τα έντοκα γραμμάτια δημοσίου πωλούνται με έκπτωση και είναι εξαγορασμένα στην ονομαστική αξία. Άλλα παραδείγματα τέτοιων αξιογράφων είναι τα εμπορικά χρεόγραφα, τα πιστοποιητικά τραπεζικών καταθέσεων και οι ομολογίες αποταμιεύσεων.

3. JUNK BONDS

Αφορά ομολογιακά δάνεια υψηλού κινδύνου τα οποία συνηθέστερα χρησιμοποιούνται για να χρηματοδοτήσουν εξαγορές και προβληματικές επιχειρήσεις. Σε τέτοιες

χρηματοδοτήσεις η δανειακή επιβάρυνση υπερβαίνει τη δανειοληπτική ικανότητα του εκδότη και για να μπορέσει να πωλήσει ομολογίες αναγκάζεται να κάνει παραχωρήσεις στην απόδοση, η οποία πράγματι σε αυτά τα δάνεια είναι υψηλή.

4. ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΑ ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Πρόκειται για ομολογίες η έκδοση των οποίων επιτρέπεται στην Ελλάδα. Αυτές εκτός του σταθερού τόκου απολαμβάνουν και ορισμένο ποσό επί των κερδών που υπολείπονται, μετά την απόληψη του πρώτου μερίσματος. Μπορεί στα δάνεια αυτά η πέραν του τόκου παροχή να συνδεθεί με την παραγωγή ή άλλο επίπεδο δραστηριότητας.

5. ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΧΡΕΟΣ (FUNDED DEBT)

Είναι κεφαλαιοποίηση του χρέους στην περίπτωση κατά την οποία βραχύτερης διάρκειας χρέος αντικαθιστάται με άλλο μακρύτερης.

3.7 Ε.Τ.Ε.ΑΝ (ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ)

Η ΕΤΕΑΝ ΑΕ αποτελεί τον καθολικό διάδοχο της ΤΕΜΠΙΜΕ ΑΕ. και λειτουργεί ως συμπληρωματικό μέσο της χρηματοπιστωτικής και

χρηματοδοτικής αγοράς λαμβάνοντας υπόψη τις υπό διαμόρφωση νέες οικονομικές συνθήκες, καθώς και την πολιτική και φιλοσοφία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που επιθυμεί την προώθηση ανακυκλούμενων χρηματοοικονομικών προϊόντων αντί των επιχορηγήσεων

Το ΕΤΕΑΝ αποτελεί ένα ειδικό Ταμείο στήριξης των επιχειρήσεων, με ιδιαίτερη έμφαση στις ΜΜΕ αλλά και στις καινοτόμες επιχειρήσεις. Ο ειδικός αυτός φορέας, που ιδρύεται με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, είναι ένας «κουμπαράς» δημόσιων και ιδιωτικών κεφαλαίων ο οποίος θα παρέχει κίνητρα στις επιχειρήσεις όχι με τον κλασσικό τρόπο επιδοτήσεων, αλλά είτε με χρηματοδότηση επιτοκίων για ευνοϊκά τραπεζικά δάνεια,

είτε συμμετέχοντας στο μετοχικό κεφάλαιο μαζί με τα επενδυτικά κεφάλαια, είτε παρέχοντας εγγυήσεις για δάνεια.

Βασική επιδίωξη του ETEAN είναι η βελτίωση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση της ανάπτυξής τους, η ενίσχυση της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, ιδίως από τη νέα γενιά, η προώθηση δραστηριοτήτων και επιχειρήσεων ανταγωνιστικών στο διεθνές περιβάλλον και η ενίσχυση δημιουργίας και πώλησης προϊόντων και υπηρεσιών της λεγόμενης νέας ζήτησης του 21^{ου} αιώνα.

Το ETEAN αποτελεί ένα από τα βασικά εργαλεία του νέου αναπτυξιακού μοντέλου που χρειάζεται η χώρα μας, προωθώντας τα νέα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής (financial engineering) και διευκολύνοντας την πρόσβαση των επιχειρήσεων σ' αυτά, ώστε να καταστούν ανταγωνιστικές.

Επισημαίνεται ότι το ETEAN, ως Ταμείο συνεπενδύσεων και συμμετοχών και όχι Τράπεζα, δε θα έρχεται σε απευθείας επαφή με τις επιχειρήσεις. Η λειτουργία αυτή θα επιτελείται από τις Τράπεζες με τις οποίες θα συνεργάζεται, η επιλογή των οποίων θα γίνεται με τη διενέργεια ανοικτών διεθνών διαγωνισμών.

Στόχοι του E.T.E.AN.

1. Προώθηση της επιχειρηματικότητας και η ευχερέστερη πρόσβαση σε πληθώρα μορφών χρηματοδότησης για την ίδρυση, ανάπτυξη και διεθνοποίηση δυναμικών, καινοτόμων και ελπιδοφόρων επιχειρήσεων όλων των κλάδων της ελληνικής οικονομίας, νεοϊδρυόμενων και υφιστάμενων.
2. Προώθηση των συνεπενδύσεων ή συμμετοχών σε χρηματοδοτικά ιδρύματα και μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, διευρύνοντας και τονώνοντας τον ανταγωνισμό
3. Ίδρυση και διαχείριση Ταμείων Χαρτοφυλακίου, Ταμείων Εγγυήσεων, Ταμείων Δανειοδοτήσεων, Ταμείων Επενδυτικής Χρηματοδότησης
4. Διαχείριση προγραμμάτων Κρατικού Προϋπολογισμού, ΠΔΕ, Κοινοτικών, Διακρατικών, ΕΣΠΑ, Διεθνών Πολυμερών Οργανισμών, στα πλαίσια των αναπτυξιακών στόχων τους.

Τι καινούριο φέρνει;

Το Ταμείο προσφέρει μια σειρά έξυπνων και κατάλληλων προϊόντων, που καλύπτουν κενά της ελληνικής αγοράς και τις ανάγκες των ελληνικών επιχειρήσεων, όπως προϊόντα ανακυκλούμενων δανείων, εγγυήσεων και αντεγγυήσεων, συνεπενδύσεων και συμμετοχών.

Παρέχει την αναγκαία στήριξη στις επιχειρήσεις όχι μόνο οικονομική, αλλά και ενημερωτική και συμβουλευτική, με ευελιξία, αμεσότητα και ταχύτητα (γρήγορες λύσεις, απλούστευση δικαιολογητικών, λιγότερη γραφειοκρατία).

Αξιοποιεί τις ανάλογες πρακτικές των κρατών – μελών της Ε.Ε., σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Ε.), το Ευρωπαϊκό Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤΕ) και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ).

Προσφέρει εναλλακτικές λύσεις χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, που μέχρι σήμερα ήταν σχεδόν ανύπαρκτες στη χώρα μας. Εισάγει για πρώτη φορά στην Ελλάδα την «υβριδική χρηματοδότηση» (mezzanine finance) των ΜΜΕ, την χρηματοδότηση αρχικών σταδίων μιας επιχείρησης (early-stage) και τη χρηματοδότηση «Επιχειρηματικών Αγγέλων» (business angels).

Σημαντική βοήθεια για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τα τραπεζικά δάνεια με κρατικές εγγυήσεις που προσφέρει από το Σεπτέμβριο του 2011 το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ). Επίσης, άλλα τρία Ταμεία του ΕΤΕΑΝ, συνολικού προϋπολογισμού 1,755 δις ευρώ, δημιουργούνται για την απρόσκοπτη δανειοδότηση επιχειρήσεων στη μεταποίηση και στις υπηρεσίες. Τα νέα ταμεία αφορούν επίσης δάνεια σε αγρότες και αλιείς.

Πρόκειται για τα εξής ταμεία:

A) ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ του ΕΤΕΑΝ, προϋπολογισμού 1,20 δις ευρώ, για χαμηλότοκα δάνεια εντός ή εκτός Αναπτυξιακού Νόμου. Η συνεισφορά από το ΕΣΠΑ είναι 460 εκατ. Ευρώ, και ξεκίνησε από τις 20/07/2011

B) ΤΑΜΕΙΟ ΕΝΑΛΙΟ του ΕΤΕΑΝ, προϋπολογισμού 105 εκατ. Ευρώ, το οποίο παρέχει χαμηλότοκα δάνεια για επενδύσεις σε αλιευτικά σκάφη, υδατοκαλλιέργεια, ιχθυοκαλλιέργεια και σε επιχειρήσεις μεταποίησης αλιευτικών προϊόντων.

Γ) ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ του ΕΤΕΑΝ, προϋπολογισμού 450 εκατ. Ευρώ, το οποίο παρέχει χαμηλότοκα δάνεια για επενδύσεις στον αγροδιατροφικό τομέα.

Το πρόγραμμα του ΕΤΕΑΝ που παρέχει εγγυήσεις χαμηλότοκων δανείων σε επιχειρηματίες που θέλουν να αγοράσουν πρώτες ύλες. Ακολουθούν τα σημαντικότερα στοιχεία του προγράμματος:

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΓΓΥΟΔΟΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ:

■ ΕΓΓΥΗΣΗ ΧΑΜΗΛΟΤΟΚΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ, ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Το προϊόν καλύπτει βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα ανάγκες των επιχειρήσεων δηλαδή αγορά πρώτων υλών, εμπορευμάτων με σκοπό την παραγωγή προς πώληση προϊόντων και υπηρεσιών με τη χρήση μακροπρόθεσμων τοκοχρεολυτικών δανείων διάρκειας έξι (6) ετών (με περίοδο χάριτος 12 μήνες και αποπληρωμή δόσεων δανείου ανά εξάμηνο)

ΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ ΝΕΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΤΕΑΝ (2011)

Συνεχίζοντας, τα τέσσερα (4) νέα εγγυοδοτικά προϊόντα είναι τα εξής:

1. ΕΓΓΥΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΕΝΤΑΧΘΟΥΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΠΩΣ Π.Χ. “ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ” και “ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΝΕΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ”

Το προϊόν καλύπτει την ανάγκη των επιχειρήσεων για ενίσχυση του κεφαλαίου κίνησης, και αυτό το προϊόν είναι διάρκειας δύο (2) ετών (με περίοδο χάριτος 6 μήνες). Το ανώτατο επιλέξιμο ποσό δανείου ανά επιχείρηση, θα ανέρχεται σε 30.000 ευρώ.

2. ΕΓΓΥΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΣΕ ΕΓΓΥΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Το συγκεκριμένο προϊόν αφορά υπό σύσταση, νεοσύστατες επιχειρήσεις, νέες και υφιστάμενες μικρομεσαίες που απασχολούν λιγότερα από 250 άτομα και έχουν κύκλο εργασιών έως 50 εκατομμύρια ευρώ.

3. ΕΓΓΥΟΔΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΗ ΔΑΝΕΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Με το πρόγραμμα αυτό θα καλύπτονται δαπάνες για επενδύσεις πάγιων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, καθώς και άυλων παγίων. Το πρόγραμμα αναφέρεται στις υπό σύσταση, νεοσύστατες, νέες και υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερα από 250 άτομα και έχουν κύκλο εργασιών έως 50 εκατομμύρια ευρώ, είναι οποιασδήποτε νομικής μορφής και δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο.

4. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΞΑΓΩΓΕΣ

Οι επιχειρήσεις που θέλουν να προχωρήσουν σε εξαγωγές χρειάζονται κεφάλαιο κίνησης και απευθύνονται στις τράπεζες προκειμένου αυτές να τους εξασφαλίσουν κάποια δανειοδότηση. Μέσω του Οργανισμού Ασφάλισης Εξαγωγικών Πιστώσεων (ΟΑΕΠ) εξασφαλίζεται η δυνατότητα χρηματοδότησης των εξαγωγικών επιχειρήσεων μέχρι του ποσού των 200.000 ευρώ και για διάστημα μέχρι 4 μήνες.

Τα χρηματοδοτούμενα μέσω τραπεζών δάνεια δεν θα έχουν κανένα άλλο προαπαιτούμενο παρά μόνο την ασφάλιση τους στον ΟΑΕΠ, χωρίς να χρειάζονται άλλες εγγυήσεις.

Το προϊόν αυτό θα τρέξει λίγο αργότερα (περίπου σε ένα μήνα), προσφέροντας ουσιαστικά σημαντικό κεφάλαιο ως προχρηματοδότηση των εξωστρεφών επιχειρήσεων.

3.8 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Η Ασφάλιση Πιστώσεων είναι ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την διαχείριση και αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου στον οποίο εκτίθενται οι επιχειρήσεις όταν πωλούν επί πιστώσει, εμπορεύματα ή παρέχουν υπηρεσίες, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

Σκοπός της ασφάλισης πιστώσεων είναι η ασφαλιστική κάλυψη των τιμολογίων που έχουν εκδοθεί επί πιστώσει και πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Καλύπτεται κίνδυνος μη πληρωμής των τιμολογίων-απαιτήσεων λόγω αφερεγγυότητας του οφειλέτη.

Η έκταση της ασφάλισης μπορεί να καλύψει δραστηριότητες στο εσωτερικό της χώρας αλλά και εξαγωγικές δραστηριότητες ανάλογα με τη συμφωνία που θα προκύψει μεταξύ ασφαλιζόμενου και ασφαλιστή. Ο βαθμός κάλυψης θα εξαρτάται και από το είδος των δραστηριοτήτων από τις οποίες απορρέουν και οι καλυπτόμενες, ασφαλιστικά, πιστώσεις.

Ενεργοποίηση της ασφάλισης πιστώσεων

Η ασφαλιστική κάλυψη ενεργοποιείται με την λήψη του εγγράφου πιστωτικού ορίου στο οποίο καθορίζεται ένα ποσό κάλυψης / plafond για κάθε ένα πελάτη του ασφαλισμένου για τον οποίο έχει προηγηθεί αντίστοιχη αίτηση. Το plafond αυτό δίδεται από τον ασφαλιστή μετά από σχετική έρευνα που διενεργείται αναφορικά με την πιστοληπτική ικανότητα και την εν γένει οικονομική κατάσταση του πελάτη του ασφαλισμένου.

Το πιστωτικό όριο

Το πιστωτικό όριο ισοδυναμεί με την μέγιστη αποζημίωση για τον αντίστοιχο οφειλέτη. Ο ασφαλισμένος ζητεί τα πιστωτικά όρια για τους πελάτες του, τρέχοντες ή μελλοντικούς, τα οποία θα πρέπει πάντα να αντιστοιχούν στην μέγιστη πίστωση που υπάρχει ή θα εγερθεί με τον εκάστοτε οφειλέτη. Ο ασφαλιστής καθορίζει τα πιστωτικά όρια για τους πελάτες του ασφαλισμένου και τα γνωστοποιεί σ' αυτόν γραπτώς. Πέραν του καθορισμού του πιστωτικού ορίου ανά οφειλέτη, μπορεί να υπάρξει συμφωνία καθορισμού ενός συγκεκριμένου πιστωτικού ορίου μέχρι του οποίου όλοι οι οφειλέτες είναι ασφαλισμένοι. Τα όρια αυτά ισχύουν για όλη τη διάρκεια της σύμβασης.

Αποζημίωση στην ασφάλιση πιστώσεων

Ως μια γενική απεικόνιση για την αποζημίωση και το ύψος της, που μπορεί να διαφοροποιηθεί ανάλογα με την καλυπτόμενη δραστηριότητα και τα συμφωνηθέντα μεταξύ ασφαλισμένου και ασφαλιστή, μπορούν να θεωρηθούν τα πιο κάτω σημεία:

- Ο ασφαλισμένος αποζημιώνεται άμεσα όταν ο πελάτης του καταστεί αφερέγγυος. Η έννοια της αφερεγγυότητας στην ασφάλιση πιστώσεων είναι η αποδεδειγμένη αδυναμία πληρωμής (πτώχευση, μη ικανοποιητική αναγκαστική εκτέλεση κτλ) ή η παρέλευση ορισμένων μηνών από την αρχικά συμφωνηθείσα ημερομηνία πληρωμής της απαίτησης (Καθυστέρηση Πληρωμής / Protracted default)
- Η ασφαλισμένη απαίτηση για κάθε ένα οφειλέτη, θα είναι μικρότερη ή ίση του αντίστοιχου πιστωτικού ορίου.
- Η αποζημιωτέα απαίτηση θα είναι, η ασφαλισμένη απαίτηση κατά την χρονική στιγμή της ζημιάς, μείον όλων των ειδών της επανείσπραξης από τον οφειλέτη μέχρι την χρονική στιγμή της ζημιάς (επανείσπραξεις σε μετρητά, από επανάκτηση και επαναπώληση αγαθών, χρήση εγγυητικών επιστολών ή και άλλων εξασφαλίσεων κτλ)
- Η μέγιστη αποζημίωση για όλους τους πιθανούς αφερέγγυους οφειλέτες του ασφαλισμένου, που θα καταβληθεί για ένα ασφαλιστικό έτος, θα είναι το πολύ ένα πολλαπλάσιο των καθαρών ασφαλιστρών της αντίστοιχης περιόδου (συνήθως το 25πλάσιο).
- Το ποσοστό κάλυψης της αποζημίωσης κυμαίνεται από 60% έως 80% και διαφοροποιείται ανάλογα με το είδος της σύμβασης, το χαρτοφυλάκιο των απαιτήσεων, αλλά και το προσδοκώμενο ύψος των ασφαλιστρών, ενώ οι αποζημιώσεις καταβάλλονται από την ασφαλιστική εταιρεία εντός 90 ημερών.

Κάλυψη ασφάλισης πιστώσεων και υποχρεώσεις ασφαλισμένου

Πέραν των δεσμεύσεων που μπορούν να προέλθουν από τον τομέα δραστηριοτήτων και τη συμφωνία που θα υπογραφεί, υπάρχουν κάποιες εξαιρέσεις στην κάλυψη που παρέχεται από την ασφάλιση των πιστώσεων. Ως μια γενική κατεύθυνση μπορεί να θεωρηθεί ότι από την κάλυψη, εξαιρούνται οι οφειλέτες που :

- Είναι φυσικά πρόσωπα
- Είναι εταιρίες δημοσίου

- Είναι εταιρίες οι οποίες άμεσα ή έμμεσα υπόκεινται στον έλεγχο του ασφαλισμένου.

Καθώς και οι κίνδυνοι και απαιτήσεις που:

- Παράγονται από ανωτέρα βία, πόλεμο, επαναστάσεις κτλ
- Είναι αμφισβητήσιμες ή μη αναγνωρισμένες (επίμαχες)
- Είναι προϊόν νομισματικών διακυμάνσεων ή υπερημερίας

Στις υποχρεώσεις του ασφαλισμένου είναι:

- Η άμεση ενημέρωση του ασφαλιστή σε οποιαδήποτε μορφή επιδείνωσης της πιστοληπτικής συμπεριφοράς οποιουδήποτε οφειλέτη του.
- Να έχει μια συνετή επιχειρηματική δραστηριότητα με στόχο την αποφυγή ζημιών ή έστω τον περιορισμό τη ζημίας όταν προκύψει (όπως π.χ. να σταματήσει τις πωλήσεις εάν ο οφειλέτης του χειροτερεύει, να στραφεί εναντίον του προκειμένου να μειώσει την επικείμενη ζημιά, κτλ)
- Τακτή πληρωμή των ασφαλιστρών

Κόστος ασφάλισης των πιστώσεων

Το κόστος των ασφαλιστρών, που μπορούν να καταβάλλονται μηνιαίως, υπολογίζονται από τον μηνιαίο κύκλο εργασιών των ασφαλισμένων οφειλετών του ασφαλισμένου (εκείνων δηλαδή που έχουν ένα πιστωτικό όριο) ή από τα μηνιαία ασφαλισμένα ανοιχτά υπόλοιπα. Καθορίζεται επίσης ένα ελάχιστο ετήσιο ασφάλιστρο. Στο τέλος της περιόδου γίνεται εκκαθάριση. Στα ασφάλιστρα μπορούν να προστίθενται και έξοδα πιστοληπτικής παρακολούθησης των οφειλετών του ασφαλισμένου.

Ασφάλιση πιστώσεων και οικονομική κρίση

Η Διεύθυνση Πιστώσεων και Εγγυήσεων της Εθνικής Ασφαλιστικής δέχτηκε τριπλάσιες αιτήσεις το πρώτο τρίμηνο του 2009 σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2008, ενώ για την ίδια περίοδο έχει καταγράψει αύξηση της παραγωγής κατά 60% παρά την αύξηση των ασφαλιστρών. Η αγορά της ασφάλισης των πιστώσεων στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι καλύπτει το 10% των επιχειρήσεων. Στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης το αντίστοιχο ποσοστό βρίσκεται στο 40-45%. Σύμφωνα με στοιχεία

της Τειρεσίας Α.Ε. μόνο για το Φεβρουάριο του 2009 καταγράφηκε αύξηση των ακάλυπτων επιταγών σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2008 κατά 229,26%. Παρακάτω παρατίθεται ένας πίνακας που αφορά στις εισαγωγές των ακάλυπτων επιταγών του τρέχοντος έτους (Ιανουάριος – Οκτώβριος).

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΚΑΛΥΠΤΩΝ ΕΠΙΤΑΓΩΝ ΕΤΟΥΣ 2011

ΕΠΙΤΑΓΕΣ (ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ)	ΤΕΜΑ- ΧΙΑ	ΠΟΣΑ (σε ΕΥΡΩ)	ΠΡΟΟΔΕΥ- ΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΜΑΧΙΩΝ	ΠΡΟΟΔΕΥ- ΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΣΩΝ (σε ΕΥΡΩ)
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	17.851	172.308.716	17.851	172.308.716
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	16.663	182.029.764	34.514	354.338.480
ΜΑΡΤΙΟΣ	15.812	163.240.127	50.326	517.578.607
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	14.482	137.787.681	64.808	655.366.288
ΜΑΙΟΣ	15.205	164.907.197	80.013	820.273.485
ΙΟΥΝΙΟΣ	15.679	168.144.970	95.692	988.418.455
ΙΟΥΛΙΟΣ *	15.598	392.937.944	111.290	1.381.356.399
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	15.121	153.635.498	126.411	1.534.991.897
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	12.978	122.950.702	139.389	1.657.942.599
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	11.423	119.577.363	150.812	1.777.519.962

* Το 53% του συνολικού ποσού των ακάλυπτων επιταγών του Ιουλίου 2011 αντιστοιχεί στο 1% του συνολικού αριθμού των τεμαχίων

3.9 ΝΕΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ (3908/2011)

Ο Νέος Επενδυτικός Νόμος 3908/11 αποτελεί το βασικό χρηματοδοτικό εργαλείο για την ίδρυση, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να επιδοτηθούν σε ποσοστά που φτάνουν το 50% του συνολικού προϋπολογισμού της επένδυσης. Ανοίγει την πόρτα σε επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται σε ένα εύρος κλάδων της αγοράς δύο φορές ανά έτος (Απρίλιο και Οκτώβριο). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε Επιχειρήσεις Νέων έως 40 ετών, σε συνέργειες μεταξύ Μικρών και Μεσαίων επιχειρήσεων τοπικής εμβέλειας και σε τεχνολογικά καινοτόμες επιχειρήσεις. Προβλέπει δέσμη κινήτρων με συνδυασμό επιχορήγησης - επιδότησης leasing - φοροαπαλλαγής και χαμηλότοκα δάνεια μέσω ενός ειδικού Ταμείου στήριξης των επιχειρήσεων, του ΕΤΕΑΝ.

Περίληπτικά ο Επενδυτικός Νόμος 3908/11:

- Καλύπτει υπό προϋποθέσεις τους περισσότερους τομείς της οικονομίας, όπως Τουρισμό, Μεταποίηση, Logistics, Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Παραγωγή και Μεταποίηση Αγροτικών Προϊόντων, Παροχή Υπηρεσιών και λοιπές δραστηριότητες (εκτός των προβλεπόμενων εξαιρέσεων)
- Προβλέπει ποσοστό ενίσχυσης έως 50%
- Παρέχει κίνητρα με φοροαπαλλαγές, επιδοτήσεις και leasing.
- Χωρίζεται σε δυο κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων τα Γενικά Επενδυτικά Σχέδια και τα Ειδικά Επενδυτικά Σχέδια.
- Δεν απαιτεί την κατάθεση ειδικών αδειοδοτήσεων κατά την υποβολή του φακέλου.

Κατηγορίες Επενδύσεων

1. Γενική Επιχειρηματικότητα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 1.000.000.000 €

Στο καθεστώς Γενικής Επιχειρηματικότητας του νέου Επενδυτικού Νόμου ενισχύονται επενδυτικά σχέδια νέων και υφιστάμενων επιχειρήσεων με το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής. Οι επιχειρήσεις που υπάγονται στο καθεστώς της Γενικής Επιχειρηματικότητας απαλλάσσονται από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των προ-φόρων κερδών τους μετά την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Οι υφιστάμενες επιχειρήσεις ωφελούνται από το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής για 8 έτη, ενώ οι νέες επιχειρήσεις για 10 έτη.

2. Περιφερειακή Συνοχή

Συνολικός Προϋπολογισμός: 1.150.000.000 €

Στο καθεστώς Περιφερειακής Συνοχής ενισχύονται επενδυτικά σχέδια νέων και υφιστάμενων επιχειρήσεων που αξιοποιούν τοπικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, αντιμετωπίζουν τοπικές ανάγκες και περιφερειακά προβλήματα με περιβαλλοντικά βιώσιμες τεχνολογικές εφαρμογές, εισάγουν τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας και αξιοποίησης υδάτινων πόρων και συμβάλλουν στη φιλική προς το περιβάλλον ανασυγκρότηση, ανάπλαση και ανάπτυξη περιοχών οικονομικής δραστηριότητας.

3. Τεχνολογική Ανάπτυξη

Συνολικός Προϋπολογισμός: €120 000 000

Το καθεστώς Τεχνολογικής Ανάπτυξης του νέου Επενδυτικού Νόμου αφορά επενδύσεις τεχνολογικού εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων με την εφαρμογή τεχνολογικών και οργανωτικών καινοτομιών, όπως συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, τεχνολογία εξοικονόμησης ενέργειας, έργα έρευνας & ανάπτυξης και αξιοποίησης εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού.

4. Νεανική Επιχειρηματικότητα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 150.000.000 €

Ποσό Χρηματοδότησης έως: 1.000.000 €

Στο ειδικό καθεστώς Επιχειρηματικότητας των Νέων του Επενδυτικού Νόμου 3908/2011 ενισχύονται αποκλειστικά επενδυτικά σχέδια που αφορούν την ίδρυση και λειτουργία μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων στις οποίες συμμετέχουν με

ποσοστό άνω του 50% φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν υπερβεί το 40ο έτος της ηλικίας τους και ασκούν αποκλειστικά τη διαχείριση των επιχειρήσεων αυτών.

5. Μεγάλα Επενδυτικά Σχέδια

Το ειδικό καθεστώς μεγάλων επενδυτικών σχεδίων αφορά επενδυτές με σχέδια ύψους τουλάχιστον 50.000.000 € και προβλέπει όλα τα είδη των ενισχύσεων μεμονωμένα ή συνδυαστικά. Το ύψος της ενίσχυσης μειώνεται όσο αυξάνει το ύψος της επένδυσης. Η επιχορήγηση-επιδότηση δεν μπορεί να ξεπερνά το 60% της συνολικής ενίσχυσης.

6. Ολοκληρωμένα Πολυετή Επενδυτικά Σχέδια

Το ειδικό καθεστώς ολοκληρωμένων πολυετών επενδυτικών σχεδίων απευθύνεται σε επιχειρηματίες με σχέδια υλοποίησης ολοκληρωμένων πολυετών (2-5 έτη) business plans, για τις οποίες έχει παρέλθει τουλάχιστον πενταετία από τη σύστασή τους, άνω των 2.000.000 €. Στόχος είναι ο τεχνολογικός, διοικητικός, οργανωτικός, και επιχειρησιακός εκσυγχρονισμός και προβλέπει φοροαπαλλαγές μέχρι το 100% του ανώτατου επιτρεπόμενου ύψους ενίσχυσης.

7. Σχέδια Συνέργειας και Δικτύωσης (Clustering)

Το ειδικό καθεστώς σχεδίων συνέργειας και δικτύωσης αφορά επιχειρηματικά σχήματα συνέργειας και δικτύωσης 10 τουλάχιστον επιχειρήσεων σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη και 5 στην υπόλοιπη Ελλάδα, υπό μορφή κοινοπραξίας. Προβλέπει τη δυνατότητα παροχής κάθε είδους ενίσχυσης.

ΕΙΔΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

- **Φορολογική απαλλαγή:** Απαλλαγή από 8 έως 10 χρόνια από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρων κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής συνιστά ισόποσο αφορολόγητο αποθεματικό.
- **Επιχορήγηση:** Δωρεάν παροχή χρηματικού ποσού από το Δημόσιο για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

- **Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing):** Κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση νέου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού
- **Ευνοϊκά δάνεια μέσω του ΕΤΕΑΝ:** Χρηματοδότηση του ποσού που προβλέπεται να καλυφθεί με τραπεζικό δανεισμό με δάνεια χαμηλού κόστους, από τις τράπεζες που συνεργάζονται με το ΕΤΕΑΝ.

Όλες οι ενισχύσεις συνυπολογίζονται για τον καθορισμό του συνολικού ποσοστού ενίσχυσης που χορηγείται στο επενδυτικό σχέδιο. Το όφελος από την παραπάνω χρηματοδότηση συνυπολογίζεται στο συνολικό ποσοστό ενίσχυσης, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

3.10 ΕΣΠΑ

Το ΕΣΠΑ αποτελεί το νέο μεγάλο αναπτυξιακό πρόγραμμα της χώρας για την περίοδο 2007 έως 2013. Επικεντρώνεται στην προώθηση της καινοτομίας και της έρευνας, στη στήριξη της επιχειρηματικότητας, στο ανθρώπινο κεφάλαιο, στην απασχόληση και την κοινωνική συνοχή, στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης, στην προστασία του περιβάλλοντος, στο σεβασμό και στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Επομένως, οι παρεμβάσεις και τα έργα στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, όπως κατανέμονται στα διάφορα Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, αφορούν όλους τους Έλληνες πολίτες και όλους τους τομείς της καθημερινής τους ζωής.

Η διάρθρωση του ΕΣΠΑ σε Επιχειρησιακά Προγράμματα

Το νέο σχήμα χαρακτηρίζεται από μικρότερο πλήθος Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο 2000-2006, που οδηγεί σε πιο ευέλικτο σχήμα διαχείρισης: ο στρατηγικός σχεδιασμός της χώρας για την περίοδο 2007-2013 θα υλοποιηθεί μέσα από οκτώ (8) Τομεακά ΕΠ, πέντε (5) Περιφερειακά ΕΠ και δεκατέσσερα (14) Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας. Την περίοδο 2007-2013 το σύνολο των υποδομών προσπελασιμότητας υλοποιείται πλέον στο πλαίσιο ενός τομεακού ΕΠ, ενώ για τους τομείς της υγείας και του πολιτισμού δεν υπάρχει πλέον διακριτό ΕΠ και οι σχετικές δράσεις θα υλοποιηθούν από Περιφερειακά και Τομεακά ΕΠ.

Τα ακόλουθα προγράμματα αποτελούν τα **Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα** της προγραμματικής περιόδου 2007-2013, όπως αυτά εγκρίθηκαν επίσημα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το διάστημα Οκτωβρίου - Νοεμβρίου 2007:

- ΕΠ Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξης
- ΕΠ Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας
- ΕΠ Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα
- ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση
- ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
- ΕΠ Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση
- ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση
- ΕΠ Τεχνική Υποστήριξης Εφαρμογής
- ΕΠ Εθνικό Αποθεματικό Απροβλέπτων

Για την υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της χώρας κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013, η Ελλάδα χωρίστηκε σε πέντε χωρικές ενότητες, στις οποίες αντιστοιχούν πέντε **Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα** (Μακεδονίας – Θράκης, Δυτικής Ελλάδας - Πελοποννήσου - Ιονίων Νήσων, Κρήτης και Νήσων Αιγαίου, Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας – Ηπείρου και Αττικής)

Τα ΠΕΠ θα συμβάλουν στην κάλυψη των εθνικών στρατηγικών στόχων συμπληρωματικά με τα τομεακά προγράμματα, με έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και στις ανάγκες κάθε χωρικής ενότητας / Περιφέρειας (**κοινωνικές υποδομές, υγεία και κοινωνική αλληλεγγύη, πολιτισμός, έργα προσπελασιμότητας και περιβάλλοντος**)

τοπικής κλίμακας, πολιτικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και πολιτικές ενίσχυσης ορεινών, μειονεκτικών, νησιωτικών περιοχών).

Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας

Στη νέα προγραμματική περίοδο, τα Προγράμματα Κοινοτικής Πρωτοβουλίας αντικαθίστανται από τα Προγράμματα του Στόχου III «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία».

Ο συνολικός προϋπολογισμός των προγραμμάτων του στόχου III ανέρχεται στα 8,7 δις ευρώ, εκ των οποίων **210 εκατ. ευρώ ΕΤΠΑ** αντιστοιχούν στην Ελλάδα. Συμπεριλαμβανομένης, λοιπόν, και της εθνικής συμμετοχής, σχεδόν 300 εκατομμύρια ευρώ κοινοτικών και εθνικών πόρων θα δοθούν στα Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας.

Διασυνοριακά Προγράμματα

Στο πλαίσιο αυτό και όσον αφορά στα **Προγράμματα Διασυνοριακής Συνεργασίας**, η Ελλάδα συμμετέχει σε έξι Προγράμματα, συνολικού προϋπολογισμού, που ξεπερνά τα 320.000.000 ευρώ, τη Διαχειριστική Αρχή των οποίων εξακολουθεί να διατηρεί. Τα Προγράμματα είναι τα εξής:

- Πρόγραμμα «**Ελλάδα-Βουλγαρία**», προϋπολογισμού 110.735.958 €
- Πρόγραμμα «**Ελλάδα-Ιταλία**», προϋπολογισμού 88.955.170 €
- Πρόγραμμα «**Ελλάδα-Κύπρος**», αρχικός προϋπολογισμός 41.633.290 € (μετά την αναθεώρηση του Προγράμματος ο προϋπολογισμός ανέρχεται στα 44.593.923 €)
- Πρόγραμμα «**Ελλάδα-Αλβανία**», που συγχρηματοδοτείται από το Όργανο Προενταξιακής Βοήθειας (IPA) με 22.143.015 €
- Πρόγραμμα «**Ελλάδα-ΠΓΔΜ**», που συγχρηματοδοτείται από το IPA με 24.810.005 €
- Πρόγραμμα «**Ελλάδα-Τουρκία**», που συγχρηματοδοτείται από το IPA, 34.088.992 €

Η Ελλάδα συμμετέχει και σε **τρία Προγράμματα πολυμερούς διασυνοριακής συνεργασίας**:

- **Πρόγραμμα Αδριατικής**, με επιλέξιμες περιοχές τους Νομούς Κέρκυρας και Θεσπρωτίας στην Ελλάδα, καθώς περιφέρειες της Ιταλίας, Βοσνίας και Ερζεγοβίνης, Μαυροβουνίου, Αλβανίας, Σερβίας και Σλοβενίας. Το Πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το IPA, ενώ η Ελλάδα συνεισφέρει 5.659.992 €.
- **Θαλάσσια Λεκάνη της Μεσογείου**, με επιλέξιμες περιοχές από όλες τις χώρες που βρέχονται από τη Μεσόγειο Θάλασσα. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος υπερβαίνει τα 170.000.000 €.
- **Μαύρη Θάλασσα**, με επιλέξιμες περιοχές τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης για την Ελλάδα, καθώς και περιφέρειες από τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, τη Ρωσία, την Τουρκία, το Αζερμπαϊτζάν, την Ουκρανία, τη Γεωργία, τη Ρουμανία και τη Μολδαβία. Η Ελλάδα συνεισφέρει με 1.132.000 € και θα έχει ενισχυμένο ρόλο, καθώς έχει αποφασιστεί να ορίσει τον Πρώτο Σύμβουλο της Διαχειριστικής Αρχής, που φιλοξενείται στη Ρουμανία.

Διακρατικά Προγράμματα

Η Ελλάδα συμμετέχει σε **δύο διακρατικά προγράμματα**. Συγκεκριμένα:

- **Μεσογειακός Χώρος**, στο οποίο συμμετέχουν η Ελλάδα, η Ισπανία, η Ιταλία, η Γαλλία, η Πορτογαλία, το Ηνωμένο Βασίλειο-Γιβραλτάρ, η Μάλτα, η Κύπρος, η Σλοβενία, η Κροατία και η Βοσνία και Ερζεγοβίνη. Το Πρόγραμμα προήλθε από τη συγχώνευση των Προγραμμάτων INTERREG, ARCHIMED και MEDOCC. Στη Θεσσαλονίκη θα φιλοξενηθεί το ένα από τα δύο Γραφεία Διασύνδεσης (Liaison Office) του Προγράμματος, στις αρμοδιότητες του οποίου εντάσσεται και η υποστήριξη υποψήφιων εταίρων και Τελικών Δικαιούχων από τις υποψήφιες και δυνητικά υποψήφιες προς ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση χώρες, οι οποίες συμμετέχουν στο Πρόγραμμα. Ο προϋπολογισμός του Προγράμματος ανέρχεται σε 193.191.331 €.
- **Χώρος Νοτιοανατολικής Ευρώπης**, στο οποίο συμμετέχουν οκτώ (8) κράτη-μέλη της ΕΕ (Ιταλία, Αυστρία, Ουγγαρία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Ελλάδα), καθώς και η Μολδαβία, η Κροατία, η Σερβία, το Μαυροβούνιο, η Βοσνία και Ερζεγοβίνη, η Αλβανία, η ΠΓΔΜ και η Ουκρανία. Το Πρόγραμμα προήλθε από τη

διάσπαση του προγράμματος CADSES σε δύο διαφορετικές ζώνες, βόρεια και νότια. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 206.691.645 €.

Διαπεριφερειακό Πρόγραμμα

Η Ελλάδα συμμετέχει στο διαπεριφερειακό πρόγραμμα **INTERREG IV C**, στο οποίο συμμετέχουν όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ –πλην της Γερμανίας–, καθώς και η Νορβηγία και η Ελβετία. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 321.321.762 €.

Δίκτυα

Η Ελλάδα συμμετέχει και στα δίκτυα **INTERACT**, **ESPON** και **URBACT**.

Με ανοικτά σύνορα, η Ελλάδα προσδοκά και την ανάπτυξη των δικών της παραμεθόριων περιοχών, την άνοδο της επιχειρηματικότητας και την ενίσχυση των υποδομών της σε όλη την ακριτική περιφέρεια. Οι προσπάθειες της Ειδικής Υπηρεσίας έχει αποδώσει καρπούς, προσελκύοντας το ενδιαφέρον των γειτονικών χωρών και των Βρυξελλών.

Χρηματοδοτικά εργαλεία

Στο πλαίσιο της φιλοσοφίας που προωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τη μετάβαση δηλαδή από τις εφάπαξ επιδοτήσεις στην παροχή δανεισμού με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους αλλά και την ανάγκη προσέλκυσης ιδιωτικών κεφαλαίων ως εχέγγυο βιωσιμότητας των αναλαμβανόμενων επενδύσεων, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΟΙΟ) σε συνεργασία με τον Όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) προωθεί τη **δημιουργία μοντέρνων χρηματοδοτικών μηχανισμών**, κύριο χαρακτηριστικό των οποίων αποτελεί ο πολλαπλασιαστικός χαρακτήρας των διατιθέμενων κεφαλαίων η αποπληρωμή των οποίων θα οδηγήσει σε επανεπένδυσή τους σε νέες δράσεις. Τα κύρια χαρακτηριστικά των νέων χρηματοδοτικών πρακτικών συνοψίζονται ως εξής:

- **Ανακύκλωση (Revolving)**: χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους, το ποσό αποπληρωμής των οποίων επαναχρηματοδοτεί νέα έργα (δυνατότητα μελλοντικής επαναξιοποίησης πόρων).

- **Μόγλευση (Leverage):** δυνατότητα συνδυασμού δανείων με ιδιωτικούς πόρους (προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων).
- **Πηγές Κεφαλαίων (Sources of funding):** διάθεση πόρων από τα επιχειρησιακά προγράμματα (σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο) και συνδυασμός τους με πρόσθετη χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ.
- **Διαχείριση Κεφαλαίων (Fund of funds):** κεντρική μονάδα διαχείρισης περισσότερων του ενός ταμείων.

JEREMIE

Στο πλαίσιο του JEREMIE (Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για τις Μικρομεσαίες και τις Μεσαίες Επιχειρήσεις - Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises), το ΥΠΟΙΟ υπέγραψε στις 26 Ιουνίου 2007 την πρώτη μεταξύ των 27 Κρατών-Μελών της ΕΕ Σύμβαση Χρηματοδότησης για την οργάνωση των δομών υλοποίησης και χρηματοδότησης του JEREMIE στην Ελλάδα, πιστοποιώντας τον πρωτοποριακό ρόλο και την αποφασιστικότητα της Ελλάδας για την υιοθέτηση και προώθηση σύγχρονων χρηματοοικονομικών μέσων που θα συνδράμουν αποφασιστικά στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ.

Η χρηματοδότηση καλύπτει ευρύ φάσμα προϊόντων, όπως ενδεικτικά αναφέρονται:

- οι **μικροπιστώσεις μέσω τραπεζών,**
- η **συμμετοχή στο κεφάλαιο επιχειρήσεων,**
- τα **κεφάλαια ανάληψης επιχειρηματικού κινδύνου,**
- η **παροχή εγγυήσεων κ.α.**

Τα μέσα αυτά αναμένεται να έχουν ισχυρό πολλαπλασιαστικό συντελεστή με στόχο την επένδυση ιδιωτικών κεφαλαίων μέσω της απορρόφησης κοινοτικών κονδυλίων.

Η πρωτοβουλία JEREMIE ενισχύει Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις, που απασχολούν μέχρι 50 άτομα προσωπικό και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 10 εκ. ευρώ, οι οποίες είναι υπό ίδρυση ή λειτουργούν λιγότερο από 36 μήνες.

Το συγκεκριμένο εργαλείο χρηματοδοτεί τη χορήγηση δανείων με μειωμένο επιτόκιο και μειωμένες εξασφαλίσεις μέσω των τραπεζών Εθνική και Alpha Bank.

Το μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής JEREMIE (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises) αποτελεί πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο την υποστήριξη των Μικρομεσαίων και των Μεσαίων Επιχειρήσεων και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2007-2013.

Τι χρηματοδοτείται:

- **Επενδυτικά δάνεια** για την απόκτηση υλικών και άυλων στοιχείων ενεργητικού.
- **Κεφάλαιο κίνησης** που χορηγείται για την ανάπτυξη και την επέκταση των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων.

Τα δάνεια μπορεί να είναι ύψους έως και 100.000,00€.

Η διάρκεια αποπληρωμής των δανείων θα πρέπει να είναι από 36 έως 72 μήνες.

Η κάθε επιχείρηση μπορεί να συμμετάσχει περισσότερες από μια φορές στη δράση, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ύψος των δανείων που θα της χορηγηθούν δεν ξεπερνά τις 100.000 €. Πληροφορίες για τη σύνταξη του αιτήματος δίνονται από τα υποκαταστήματα των εν λόγω Τραπεζών.

Η εξέταση των αιτήσεων γίνεται με βάση τους τραπεζικούς όρους δανεισμού σε συνδυασμό με τους όρους της πρωτοβουλίας JEREMIE και στις εγκεκριμένες προς χρηματοδότηση επιχειρήσεις, θα χορηγηθεί άμεσα η πρώτη δόση του δανείου, το επιτόκιο του οποίου υπολογίζεται περίπου 50% χαμηλότερο από τα ισχύοντα τραπεζικά επιτόκια κατά περίπτωση.

JESSICA

Η πρωτοβουλία JESSICA (Κοινοί Ευρωπαϊκοί Πόροι για Αειφόρες Επενδύσεις στα Αστικά Κέντρα - Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas), στοχεύει στη **στήριξη επενδυτικών προγραμμάτων και έργων αστικής ανάπτυξης**. Στόχος της JESSICA είναι η **κινητοποίηση κεφαλαίων** για τη χρηματοδότηση ολοκληρωμένων δράσεων αστικής ανάπτυξης με πιλοτικά προγράμματα να προβλέπονται για την πρώτη περίοδο σε επίπεδο ΟΤΑ. Απώτερος στόχος είναι η **ανάπτυξη αστικών κέντρων** και η **παροχή νέων θέσεων εργασίας**.

Οι ενισχύσεις θα χορηγούνται μετά τη σύνταξη **Ολοκληρωμένου Σχεδίου Αστικής Ανάπτυξης**, όπου θα προτείνεται η υλοποίηση έργων με χαρακτηριστικά παρέμβασης ολοκληρωμένου χαρακτήρα (ενεργειακά δίκτυα, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις κ.ά.).

Ποιοί είναι οι δικαιούχοι

Οι δικαιούχοι είναι δημόσιοι ή ιδιωτικοί οργανισμοί, φορείς ή επιχειρήσεις αρμόδιοι για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στα πλαίσια των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 87 της Συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.

Διάφορα Προγράμματα (επιγραμματικά):

- **digi-retail:** Απευθύνεται στις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου, ενισχύοντας την αξιοποίηση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.
- **digi-content:** αφορά σε επενδύσεις τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας για ανάπτυξη ψηφιακού περιεχομένου.
- **Εναλλακτικός Τουρισμός:** Χρηματοδοτεί επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται ή προτίθενται να δραστηριοποιηθούν στην ανάπτυξη μιας ή περισσότερων εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως: αθλητικός τουρισμός αναψυχής, θαλάσσιος τουρισμός, τουρισμός υπαίθρου, γαστρονομικός τουρισμός, τουρισμός υγείας και ευεξίας.
- **Ολοκληρωμένο σχέδιο παρέμβασης για την στήριξη της επιχειρηματικότητας των επιχειρήσεων και των εργαζομένων τους, μέσω δράσεων συμβουλευτικής και κατάρτισης καθώς και στήριξης της απασχόλησης σε περιοχές που υφίστανται τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης (περιλαμβάνει 2 δράσεις) :**
- **Δράση 1:** «Σχέδιο στήριξης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών ανέργων και νέων επιχειρηματιών (σε φάση start-up)», συνολικού προϋπολογισμού 36.000.000 € και στοχεύει στην ίδρυση άνω των 1.000 νέων επιχειρήσεων ενώ παράλληλα προβλέπει τη δημιουργία περισσότερων από 1.000 νέες θέσεις εργασίας.
- **Δράση 2 :** «Ολοκληρωμένο Σχέδιο Παρέμβασης για τη στήριξη των επιχειρήσεων και εργαζομένων τους, μέσω δράσεων συμβουλευτικής, κατάρτισης και παροχής κινήτρων για την τόνωση της πρόσβασης και την ενθάρρυνση της συμμετοχής

στην αγορά εργασίας», συνολικού προϋπολογισμού 36.000.000 € και στοχεύει στην ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων, μέσω δράσεων συμβουλευτικής και κατάρτισης, με στόχο την ανταπόκρισή τους στις νέες συνθήκες που διαμορφώνει η οικονομική κρίση, καθώς και στη δημιουργία άνω των 1.000 νέων θέσεων εργασίας.

- **digi-mobile:** απευθύνεται σε επιχειρήσεις που λειτουργούν εντός της Ελληνικής Επικράτειας και παρέχει τη δυνατότητα να υλοποιήσουν επενδύσεις για την αξιοποίηση καινοτόμων εφαρμογών σε «έξυπνες» συσκευές κινητών επικοινωνιών (smart phones) και υπολογιστές-ταμπλέτες (tablet-pc). Οι εφαρμογές και ψηφιακές υπηρεσίες σε smartphones και tablet-pc μπορούν ενδεικτικά να αφορούν σε διαφορετικά θεματικά αντικείμενα και τομείς όπως υγεία, επιχειρηματικότητα, περιβάλλον, πολιτισμός, ψυχαγωγία, τουρισμός, πολιτισμός, μεταφορές, εστίαση.
- **Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων (Μεγάλα Σχέδια Βελτίωσης):** παρέχει τη δυνατότητα ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων, με ποσοστά ενίσχυσης από 40-75% ανάλογα με την ιδιότητα και την έδρα των δικαιούχων, με στόχο τη βελτίωση των συνολικών επιδόσεών τους καθώς και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους.
- **Συνεργασία 2011:** Στοχεύει στην υποστήριξη της συνεργασίας ανάμεσα στις επιχειρήσεις και τους ερευνητικούς φορείς της χώρας, μέσα από την κοινού εκτέλεση ερευνητικών και τεχνολογικών έργων που προάγουν την πράσινη ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια των ελληνικών επιχειρήσεων και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής του Έλληνα πολίτη. Επίσης στην ενίσχυση και την εξειδίκευση του ερευνητικού δυναμικού, καθώς και στη διεθνή συνεργασία μέσω της δικτύωσης και της συνεργασίας με φορείς από ευρωπαϊκές και άλλες χώρες. Το Πρόγραμμα απευθύνεται σε εγχώριες **συμπράξεις δυναμικών επιχειρήσεων κάθε μεγέθους, ερευνητικών κέντρων, ινστιτούτων, ΑΕΙ, τεχνολογικών, δημόσιων, και άλλων φορέων για την υλοποίηση έργων E&T σε εστιασμένους τομείς.** Σημειώνεται όμως ότι οι βασικοί αποδέκτες (ομάδες-στόχοι) της πράξης είναι οι επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους και οι ερευνητικοί φορείς (Πανεπιστήμια, ΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα, Ινστιτούτα). Οι λοιποί φορείς, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, θα συμμετέχουν κυρίως με τη μορφή τελικών χρηστών / αποδεκτών των προϊόντων / τεχνολογιών / υπηρεσιών που θα αναπτυχθούν. Το ποσοστό ενίσχυσης (δημόσια δαπάνη) σε επίπεδο έργου θα ανέρχεται σε **80% κατά μέγιστο** επί του συνολικού προϋπολογισμού του αντίστοιχου έργου / σχεδίου, ενώ το υπόλοιπο του κόστους (ιδία συμμετοχή), θα το επωμίζονται οι δικαιούχοι ανάλογα με

την ενίσχυση που δικαιούται ο καθένας από αυτούς (το ελάχιστο ποσοστό της ίδιας συμμετοχής θα ανέρχεται σε 20% και θα καλύπτεται από ιδίους πόρους των δικαιούχων και βασικά των επιχειρήσεων).

- **Διαρθρωτική προσαρμογή εργαζομένων μικρών επιχειρήσεων, που απασχολούν 20-49 άτομα, εντός της οικονομικής κρίσης:** Ενισχύει επιχειρήσεις, που απασχολούν από 20 έως και 49 εργαζομένους, μη ενταγμένες σε Σχέδιο Διαρθρωτικής Προσαρμογής του κλαδικού τους φορέα και υποβάλλουν το Σχέδιο αυτοτελώς. Το Σχέδιο Διαρθρωτικής Προσαρμογής, με βάση το οποίο χρηματοδοτούνται υπηρεσίες συμβούλων και κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού των ωφελουμένων επιχειρήσεων, θα πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένες δράσεις, που αφορούν: α) βελτίωση χρήσης πόρων, β) βελτίωση περιβαλλοντικής διαχείρισης, γ) ενίσχυση εξωστρέφειας και δ) ανάπτυξη μοντέλων και πρακτικών για την προστασία των επιχειρήσεων και των θέσεων εργασίας. Στο Πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής, οι οποίες κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησής τους, θα πρέπει: α) να απασχολούν 20-49 άτομα, β) να βρίσκονται εγκατεστημένες και να δραστηριοποιούνται στην ελληνική επικράτεια, γ) να έχουν κάνει έναρξη δραστηριότητας πριν από την 1η Ιανουαρίου 2008, δ) να μην έχουν εξαντλήσει το ανώτατο όριο επιχορήγησης σύμφωνα με τον κανόνα de minimis (200.000€) και ε) η έναρξη της υλοποίησης του Σχεδίου τους να μην προηγείται της ημερομηνίας της απόφασης χρηματοδότησης της Πράξης.

3.11 BUSINESS ANGELS

Ο επίσημος ορισμός αναφέρει ότι business angel μπορεί να ονομαστεί ο «ανεπίσημος ιδιώτης», με επιτυχημένο παρελθόν ως επιχειρηματίας ή στέλεχος επιχείρησης. Οι επιχειρηματικοί άγγελοι, συνήθως, είναι μέτοχοι ή ιδιοκτήτες επιχειρήσεων, διευθυντικά στελέχη εταιριών, senior managers ή σύμβουλοι επιχειρηματικού σχεδιασμού, αλλά και συνταξιούχοι πρώην σύμβουλοι επιχειρήσεων. Χαρακτηρίζεται από κεκτημένη εμπειρία σε start-ups, από γνώση της αγοράς και δεξιότητες τις οποίες είναι διατεθειμένος να μοιραστεί, επιδιώκοντας βιώσιμες επιχειρησιακές ενέργειες και νέες εμπειρίες. Έχει τη διάθεση να επενδύσει σε νέα κεφάλαια με στόχο το κέρδος. Τα κεφάλαια αυτά συνήθως κυμαίνονται από 15.000 € έως 100.000 € ετησίως. Τα βασικά στοιχεία που συνοψίζουν την προσωπικότητα ενός business angel είναι η υπάρχουσα εμπειρία του, η διάθεση κεφαλαίου σε καινοτόμα επιχειρηματικά σχέδια και το επιχειρηματικό ενδιαφέρον για το μέλλον.

Ο ρόλος των επιχειρηματικών επενδυτών στην επιχείρηση με την οποία συνεργάζονται είναι διττός: από τη μια είναι επενδυτές που επενδύουν τα κεφάλαιά τους, και από την άλλη έχουν ενεργό ρόλο στην επιχείρηση αυτή είτε μετέχοντας στο διοικητικό συμβούλιο παρέχοντας ανεπίσημα συμβουλευτικές υπηρεσίες και προσφέροντας σε πολλές περιπτώσεις την τεχνογνωσία ή την εμπειρία τους στην διοίκηση και οργάνωση των εταιριών, είτε, σε ορισμένες περιπτώσεις, δουλεύοντας σε αυτήν υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης. Συνήθως επενδύουν στο αρχικό στάδιο ανάπτυξης των επιχειρήσεων. Αποτελούν αναπλήρωση της κλασικής τραπεζικής χρηματοδότησης ή του επιχειρηματικού κεφαλαίου (venture capital), που συχνά λείπει από αυτό το στάδιο της ζωής της επιχείρησης. Τα κεφάλαια αυτά δεν τα επενδύουν για να λάβουν άμεσα μερίσματα, αλλά αποβλέπουν στην ταχεία ανάπτυξη των επιχειρήσεων και στην αύξηση της υπεραξίας τους.

Οι business angels προσφέρουν σε επιχειρηματίες μία σειρά υπηρεσιών με στόχο την ανάπτυξή τους και υποστηρίζουν τη βέλτιστη επιλογή χρηματοδότησης ανάλογα με τις ανάγκες της επιχείρησης. Επίσης προσφέρουν συνδυασμένες υπηρεσίες που αφορούν την ανάπτυξη δικτύων προώθησης και πώλησης των προϊόντων της επιχείρησης, την υποστήριξη νέων συνεργασιών, ενώ παράλληλα ενεργοποιεί μηχανισμούς ορθής υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων.

3.12 ΘΕΡΜΟΚΟΙΤΙΔΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (BUSINESS INCUBATORS) ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΡΚΑ (TECHNOLOGY PARKS)

Παγκοσμίως με τον όρο Θερμοκοιτίδα Επιχειρήσεων (Business Incubator ή απλά Incubator) εννοείται μία εταιρεία η οποία παρέχει σε νέο-ιδρυόμενες και με προοπτικές γρήγορης ανάπτυξης εταιρείες χρηματοδότηση (σε μικρότερη έκταση από την αντίστοιχη που προσφέρουν τα VCs), χώρους και εξοπλισμό (όπως κτιριακές εγκαταστάσεις, έπιπλα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, τηλεφωνικές συσκευές, πρόσβαση στο internet, κ.λ.π), υπηρεσίες γραμματειακής υποστήριξης, συμβουλευτικές υπηρεσίες και υποστήριξη (όπως σε θέματα φοροτεχνικά, λογιστικά, νομικά, πληροφορικής, εξεύρεσης προσωπικού, κ.λ.π), αλλά και ένα δίκτυο επαφών με πελάτες και προμηθευτές και σε αντάλλαγμα παίρνει ένα ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου και / ή πληρωμές από την νέο ιδρυόμενη εταιρεία.

Γενικά, η αποστολή του Incubator είναι να ιδρύσει και να μεγαλώσει την νέα εταιρεία τόσο ώστε αυτή να φτάσει με επιτυχία ως την πόρτα του VC για να ζητήσει πλέον, με σωστή υποδομή και επαγγελματική προετοιμασία, την πρώτη ευμεγέθη επένδυση που θα της επιτρέψει να αναπτυχθεί και να επιβληθεί στην αγορά. Η χρονική διάρκεια της επένδυσης του Incubator κυμαίνεται συνήθως μεταξύ των 6 και 18 μηνών. Στον ελληνικό χώρο, και μέσω της κρατικής – ευρωπαϊκής χρηματοδότησης του προγράμματος «Ελευθώ», έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν κανονικά πλέον οι πρώτες ελληνικές «θερμοκοιτίδες» με την διεθνή έννοια του όρου.

Ενδεικτικά, θερμοκοιτίδες είναι:

- i-Cube S.A. Αθήνα
- Innovative Ventures SA i-Ven Αθήνα
- Θέρμη ΑΕ Θεσσαλονίκη
- Θερμοκοιτίδα Θεσσαλονίκης Θεσσαλονίκη
- Xtend B2B Αθήνα
- Θερμοκοιτίδα Νέων Επιχειρήσεων Χανίων Χανιά
- Τεχνολογικό πάρκο Ηρακλείου Ηράκλειο

Αυτές οι θερμοκοιτίδες έχουν δημιουργηθεί από (και ανήκουν εξολοκλήρου σε) ελληνικές εταιρείες VC, γενικότερων επενδυτικών υπηρεσιών και συμβούλων επιχειρήσεων ή ιδιωτών επενδυτών. Θα πρέπει να τονιστεί ότι, παρότι γενικά ακολουθούν το μοντέλο λειτουργίας των διεθνών incubators, όπως αυτό περιγράφηκε παραπάνω, η προσέγγισή τους σε αυτό είναι διαφορετική. Οι διαφορές εντοπίζονται κυρίως στον τρόπο και το ύψος της χρηματοδότησης που προσφέρουν στους νέους επιχειρηματίες. Έτσι, άλλοι Έλληνες incubators έχουν τα δικά τους κεφάλαια με τα οποία χρηματοδοτούν τους incubates (τις νέες εταιρείες τις οποίες λαμβάνουν υπό την προστασία τους) και άλλοι απλώς μεσολαβούν και φέρνουν σε επαφή τις νέες εταιρείες με εταιρείες VC οι οποίες αναλαμβάνουν την χρηματοδότησή τους.

Τι παρέχουν οι Θερμοκοιτίδες Νέων Επιχειρήσεων

Οι θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων παρέχουν:

- Χώρους γραφείων, σε προσιτές τιμές μισθωμάτων,
- Κοινές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης γραμματειακής υποστήριξης και από κοινού χρήσης του εξοπλισμού γραφείου (fax, τηλεφωνικές συνδέσεις, φωτοτυπικό κέντρο, χώρους σίτισης, αίθουσες παρουσιάσεων και συσκέψεων, ασφάλεια κτιρίου κλπ.)
- Ανάπτυξη συνεργιών ανάμεσα στις συστεγαζόμενες επιχειρήσεις,
- Χρηματοδότηση των λειτουργικών δαπανών των εγκατεστημένων επιχειρήσεων
- Παροχή συμβουλευτικών και άλλων εξειδικευμένων (Νομικής, Λογιστικής φύσης) υπηρεσιών

Ποιες επιχειρήσεις μπορούν να ενταχθούν σε καθεστώς Θερμοκοιτίδας

Οποιαδήποτε επιχείρηση θεωρείται σχετικά νέα ηλικιακά - μέχρι τριών (3) ετών επιχειρηματικής δραστηριοποίησης, χαρακτηρίζεται από την υλοποίηση καινοτόμων ιδεών με έμφαση στη χρήση νέων τεχνολογιών, γεγονός που ενισχύει τη δυνατότητά εισαγωγής τους σε νέες αγορές (niche markets), στοιχεία τα οποία αξιολογούνται κατά την υποβολή του επιχειρηματικού σχεδίου της ενδιαφερόμενης εταιρίας. "Ωριμότερες" εταιρίες μπορούν επίσης να ενταχθούν στη Θερμοκοιτίδα, όταν επιθυμούν να στεγάσουν στους χώρους της,

κάποια νεο-αναπτυχθέντα ερευνητικά τους τμήματα προώθησης νέου προϊόντος ή υπηρεσίας, επωφελούμενες ταυτόχρονα από την ανάπτυξη εσωτερικών συνεργιών.

Κάποιες άλλες προσπάθειες που γίνονται στη χώρα μας, είτε από τον ιδιωτικό είτε από τον δημόσιο τομέα, μάλλον δεν φτάνουν στην πλήρη έννοια του Incubator, κυρίως γιατί δεν περιλαμβάνουν το κομμάτι της χρηματοδότησης, και της συνακόλουθης κατοχής μέρους του κεφαλαίου, της νέας επιχείρησης. Η πλέον διαδεδομένη μορφή στη χώρα μας είναι τα «τεχνολογικά πάρκα» τα οποία δημιουργούνται από φορείς (δήμους, επαγγελματικές ή/ και επιστημονικές ενώσεις, κ.λ.π.) με σκοπό να προωθήσουν συγκεκριμένα συμφέροντα μέσω της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων (π.χ., ανάπτυξη συγκεκριμένων τεχνολογιών, μείωση ανεργίας σε συγκεκριμένη περιοχή, κ.λ.π.) και περιορίζονται στο να παρέχουν σε νέες επιχειρήσεις (κυρίως) εγκαταστάσεις και (προαιρετικά) υπηρεσίες υποστήριξης επί πληρωμή. Τέτοια (ενδεικτικά) είναι οι «θερμοκοιτίδες» Λαυρίου, Χανίων, Λάρισας, η τεχνόπολη Θεσσαλονίκης (η οποία σχεδιάζεται να περιλαμβάνει και θερμοκοιτίδα με την ολοκληρωμένη έννοια του όρου), έχει ανακοινωθεί η δημιουργία του πάρκου υψηλής τεχνολογίας Ακρόπολις στην Αθήνα, το επιστημονικό Πάρκο Πάτρων, ενώ στην ίδια κατηγορία μάλλον μπορούμε να εντάξουμε και την ιδιωτική πολυεθνική εταιρεία Regus (η οποία απλώς παρέχει υπηρεσίες στέγασης και γραμματειακής υποστήριξης).

3.13 ΝΕΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ (ΝΕ.Χ.Α.)

Η Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά (ΝΕ.Χ.Α.) αποτελεί μια εναλλακτική πηγή από όπου οι επιχειρήσεις μπορούν να αντλήσουν κεφάλαια. Στην αγορά αυτή μπορούν να εισαχθούν δυναμικές ή καινοτόμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δεν έχουν εισαχθεί στην Κύρια ή την Παράλληλη αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.

Η σύσταση της Νέας Χρηματιστηριακής Αγοράς (ΝΕ.Χ.Α.) που έγινε με το Ν.2733/99 (Φ.Ε.Κ.155Α/30-7-99) προβλέπει την εισαγωγή μετοχών μικρομεσαίων δυναμικών ή καινοτόμων εταιριών που δεν έχουν εισαχθεί στην Κύρια ή στην Παράλληλη αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Η είσοδος στο χρηματιστήριο αποτελεί πάντα μία μορφή

σημαντικής χρηματοδότησης για κάθε επιχείρηση, η οποία έτσι συγκεντρώνει κεφάλαια τα οποία και θα χρησιμοποιήσει για την περαιτέρω ανάπτυξή της.

Εισαγωγή στη ΝΕ.Χ.Α.

Για να εισαχθεί μία εταιρία στη ΝΕ.Χ.Α. πρέπει να συντρέχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Τα ίδια κεφάλαια της εκδότριας εταιρίας πρέπει να ανέρχονται σε 586.941 € τουλάχιστον, για την οικονομική χρήση που προηγείται της αίτησης εισαγωγής στο Χ.Α.
- Η εκδότρια εταιρία πρέπει να έχει δημοσιεύσει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της, ως ανώνυμη εταιρία, για δύο (2) τουλάχιστον οικονομικές χρήσεις που προηγούνται της υποβολής της αίτησης εισαγωγής. Οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας πρέπει να είναι ελεγμένες από Ορκωτό Ελεγκτή.
- Η εταιρία που υποβάλλει αίτηση εισαγωγής των μετοχών της για πρώτη φορά στη ΝΕ.Χ.Α, πρέπει να έχει ελεγχθεί φορολογικά για όλες τις χρήσεις, για τις οποίες, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, έχουν δημοσιευθεί οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.
- Για την εισαγωγή των μετοχών στη ΝΕ.Χ.Α διατίθενται, με δημόσια εγγραφή, στο κοινό τουλάχιστον εκατό χιλιάδες (100.000) μετοχές, αξίας τουλάχιστον 733.676 €. Από τη διάθεση των μετοχών αυτών ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τις εκατό (80%) προέρχεται από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.
- Μέτοχος της εταιρίας που κατέχει μετοχές η ονομαστική αξία των οποίων αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 5% του μετοχικού της κεφαλαίου δεσμεύεται, πριν την υποβολή της αίτησης εισαγωγής, ότι δεν θα διαθέσει με οποιονδήποτε τρόπο το 80% των μετοχών του για τον πρώτο χρόνο και 50% για τον δεύτερο και τρίτο χρόνο από την εισαγωγή της στην ΝΕ.Χ.Α.
- Η εταιρία υποβάλλει επενδυτικό σχέδιο, το οποίο συντάσσεται με ευθύνη του αναδόχου. Στο σχέδιο αυτό γίνεται υποχρεωτικά αναλυτική περιγραφή των τεχνικών και χρηματοοικονομικών του στοιχείων, των στοιχείων της αγοράς στα οποία βασίζεται η στρατηγική της εταιρίας και των μέσων που προτίθεται να χρησιμοποιήσει για την επίτευξη των αναπτυξιακών της στόχων. Οι προδιαγραφές και το ειδικότερο

περιεχόμενο του επενδυτικού σχεδίου, τα κριτήρια βάσει των οποίων εκτιμώνται ο δυναμισμός της επιχείρησης, οι προοπτικές της και η πρωτοτυπία της επιχειρηματικής προτάσεως, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο για την επάρκειά του στοιχείο καθορίζονται με κανονιστική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Χ.Α.

- Η εταιρία συντάσσει και δημοσιεύει, πριν την έναρξη της δημόσιας εγγραφής, Ενημερωτικό Δελτίο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 348/1985 (ΦΕΚ 125Α'), στο οποίο περιέχονται επιπροσθέτως και τα ακόλουθα:
 - ο Πληροφορίες για τις οικονομικές προοπτικές της εταιρίας, όπως αυτές αξιολογούνται από τον ανάδοχο, για χρονικό διάστημα πέραν της τρέχουσας χρήσης, τις οποίες η εταιρία αιτιολογεί
 - ο Ανάδοχος Έκδοσης / Σύμβουλος: Ο Ανάδοχος Έκδοσης εγγυάται την πλήρη κάλυψη του διατιθέμενου από την αύξηση με δημόσια εγγραφή κεφαλαίου της εταιρίας και οφείλει να παρακολουθεί και να ενημερώνει το κοινό για την πρόοδο του επενδυτικού σχεδίου και τη χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας, ευθυνόμενος κατά τα λοιπά σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 350/1985.

Υποχρεώσεις των εισηγμένων εταιριών

Οι εισηγμένες στη ΝΕ.Χ.Α. εταιρίες έχουν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- Οι εταιρίες, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στη ΝΕ.Χ.Α, υποχρεούνται να δημοσιεύουν οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με το Π.Δ. 360/1985 (ΦΕΚ 129 Α'). Υποχρεούνται επίσης:
 - α) να υποβάλλουν ανά εξάμηνο έκθεση σχετικά με τον τρόπο χρήσης των κεφαλαίων και την πορεία του επενδυτικού σχεδίου,
 - β) να δημοσιεύουν σε ετήσια βάση το σύνολο των μετοχών και δικαιωμάτων που κατέχουν τα μέλη του Διοικητικού τους Συμβουλίου και τα στελέχη που κατέχουν διευθυντικές θέσεις.

Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Χ.Α και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να

ορίζονται επιπλέον υποχρεώσεις για γνωστοποίηση στοιχείων σχετικών με την κατάσταση και την εξέλιξη της δραστηριότητας της εταιρίας.

Με απόφαση του Δ.Σ. του Χ.Α.Α μπορεί μια εταιρία που έχει εισαχθεί στη ΝΕ.Χ.Α. να μεταταχθεί στην Κύρια ή στην Παράλληλη Αγορά του ΧΑΑ εφόσον πληροί τις εξής προϋποθέσεις:

- Η εταιρία έχει παραμείνει για 3 τουλάχιστον χρήσεις στη ΝΕ.Χ.Α.
- Έχει πραγματοποιήσει το επενδυτικό της σχέδιο.
- Δεν έχει υποπέσει σε σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας.

3.14 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ 2007 – 2013

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα εξειδικεύει τη στρατηγική για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο της γενικότερης εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής για τη νέα περίοδο 2007-2013.

Βασική συνιστώσα του Προγράμματος αποτελεί η προστασία του περιβάλλοντος και η αειφόρος ανάπτυξη.

Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) καθορίζει, περιγράφει και εκτιμά τις σημαντικές άμεσες και έμμεσες περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα».

Εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ Ε(2007)5338/26.10.2007 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Το **ΕΠ Ανταγωνιστικότητα - Επιχειρηματικότητα 2007-2013**, έχει ως Κεντρικό αναπτυξιακό στόχο τη βελτίωση της **ανταγωνιστικότητας** και της **εξωστρέφειας** των επιχειρήσεων και του παραγωγικού συστήματος της χώρας, με έμφαση στη διάσταση της **καινοτομικότητας**.

Η Συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη του ΕΠΑΝ II ανέρχεται στο ποσό των **1.519.000.000 €** από τα οποία **1.291.000.000 €** προέρχεται από πόρους του **Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)** και **228.000.000 €** από πόρους του **Ελληνικού Δημοσίου**. Η ιδιωτική συμμετοχή αναμένεται να φθάσει το **1.410.565.249 €**.

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη του ΕΠΑΝ II ανέρχεται στο ποσό των 1.721.000.000 € για τις 8 γεωγραφικές περιοχές παρέμβασης του Επιχειρησιακού Προγράμματος “Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα” - ΕΠΑΝ II (περιφέρειες στόχου 1) και 1.498.000.000 € για τις υπόλοιπες 5 Περιφέρειες μεταβατικής στήριξης (Αττική, Δυτική Μακεδονία, Κεντρική Μακεδονία, Νότιο Αιγαίο, Στερεά Ελλάδα) αρμοδιότητας παρέμβασης των αντίστοιχων Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ). Η συνολική Δημόσια Δαπάνη για τις 13 περιφέρειες ανέρχεται σε 3.219.000.000 €.

Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί με δράσεις που υποστηρίζουν:

- Την επιτάχυνση της μετάβασης στην οικονομία της γνώσης,
- Την ανάπτυξη της υγιούς, αειφόρου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας,
- Την ενίσχυση της ελκυστικότητας της Ελλάδας ως τόπου ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας με σεβασμό στο περιβάλλον.

Οι τομείς πράξεων που θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΠΑΝ ΙΙ είναι η Ενέργεια, ο Τουρισμός, η Έρευνα και Τεχνολογία, η Υγεία, η Βιομηχανία, η Προστασία του Καταναλωτή, το Εμπόριο, οι Υπηρεσίες, ο Πολιτισμός

Οι βασικές προτεραιότητες του ΕΠΑΝ ΙΙ για την περίοδο 2007 – 2013 είναι:

- 1. Η προώθηση της καινοτομίας, υποστηριζόμενης από έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη:** Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογίας και της Καινοτομίας σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας ως βασικού παράγοντα για την αναδιάρθρωση της ελληνικής οικονομίας και την μετάβαση στην οικονομία της γνώσης.
- 2. Η ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας και της Εξωστρέφειας:** Ανάπτυξη της ποιοτικής και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας με στόχο την παραγωγική αναβάθμιση της χώρας προς αγαθά και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, με ποιότητα, περιβαλλοντική ευαισθησία, ενσωμάτωση γνώσης και καινοτομίας.
- 3. Η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος:** Βελτίωση του θεσμικού περιβάλλοντος και των βασικών υποστηρικτικών δομών, υποδομών, μηχανισμών και εργαλείων που είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, την ενδυνάμωση του ανταγωνισμού και την προστασία του καταναλωτή.
- 4. Η ολοκλήρωση του ενεργειακού συστήματος της Χώρας και η ενίσχυση της αειφορίας:** Εξασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού της χώρας, στο πλαίσιο της επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων της, υποστήριξη της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας και ένταξη της χώρας στα μεγάλα διεθνή δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου.

Στις προτεραιότητες του ΕΠΑΝ ΙΙ συγκαταλέγεται και η αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού μέσω προγραμμάτων κατάρτισης επιχειρηματιών, εργαζομένων, ερευνητών, καθώς και απασχολούμενων στον τουριστικό τομέα του Πολιτισμού και της Υγείας.

Άμεσα Ωφελούμενοι:

- Επιχειρήσεις και συνεργασίες / δίκτυα / ενώσεις / clusters επιχειρήσεων όλων των τύπων και μεγέθους με έμφαση στις ΜμΕ και πολύ μικρές επιχειρήσεις.
- ΑΕΙ, ΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα, Ινστιτούτα και Εργαστήρια του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και δίκτυα αυτών.
- Φορείς εκκόλαψης ή ανάπτυξης της καινοτομίας και των επιχειρήσεων έντασης γνώσης (Τεχνολογικά Πάρκα, Θερμοκοιτίδες κ.α.).
- Τεχνοβλαστοί (spin offs και spin-outs: επιχειρήσεις που αξιοποιούν εμπορικά αποτελέσματα επιστημονικής έρευνας).
- Επιμελητήρια, δομές στήριξης της επιχειρηματικότητας και φορείς μεταφοράς τεχνολογίας.
- Φυσικά πρόσωπα, ερευνητές, εφευρέτες, επιχειρηματίες, επενδυτές.
- Άτομα από ειδικές κοινωνικές ομάδες (ΑΜΕΑ, ΡΟΜ, τρίτεκνοι κ.α.).
- Οι φορείς και οργανισμοί πιστοποίησης και οι μηχανισμοί εποπτείας της αγοράς.
- Ο Έλληνας καταναλωτής και οι καταναλωτικές οργανώσεις.
- Ελληνικά νοικοκυριά σε νέες περιοχές επέκτασης των δικτύων φυσικού αερίου.
- Επιχειρήσεις παραγωγής ενέργεια από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα.
- Οι νησιωτικές και δυσπρόσιτες περιοχές της χώρας.

Έμμεσα Ωφελούμενοι: Όλοι οι πολίτες και επισκέπτες της χώρας.

Οι εν δυνάμει ενδιαφερόμενοι για τις δράσεις και τις ενισχύσεις του ΕΠΑΝ ΙΙ είναι επιχειρήσεις διαφόρων κλάδων και τομέων ανεξαρτήτως αριθμού απασχολουμένων σε αυτές –ιδίως μικρομεσαίες επιχειρήσεις, Ερευνητικοί και Τεχνολογικοί φορείς, ΑΕΙ, ΤΕΙ, νέοι, γυναίκες, άτομα με αναπηρίες, νέοι επιστήμονες, νέοι επενδυτές, μεταποιητικές, εμπορικές, τουριστικές επιχειρήσεις, χρήστες του τουριστικού προϊόντος, εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις, καταναλωτές.

Σχετικά με το ΕΠΑΝ ΙΙ παρέχονται πληροφορίες στο Γραφείο Πληροφόρησης που λειτουργεί στην οδό Μεσογείων 56, Αθήνα, στην τηλεφωνική γραμμή 8011136300 και στους διαδικτυακούς τόπους www.antagonistikotita.gr και www.espa.gr. Επίσης παρέχεται ενημέρωση και έντυπο ενημερωτικό υλικό και από τους αρμόδιους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης που είναι υπεύθυνοι για την πληροφόρηση των δράσεων που υλοποιούνται. Ακόμα, έχουν συσταθεί 13 Κέντρα Επιχειρηματικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΚΕΤΑ), ένα σε κάθε περιφέρεια, τα οποία έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα, πληροφορούν και προσανατολίζουν τις επιχειρήσεις σε εξειδικευμένα θέματα. Επιπλέον έχουν δημιουργηθεί 54 Κέντρα Υποδοχής Επενδυτών (ΚΥΕ), ένα σε κάθε νομό, με σκοπό τη διευκόλυνση του επιχειρηματία-επενδυτή σε διαδικαστικά ζητήματα για τη σύσταση επιχείρησης και την αδειοδότηση-εγκατάσταση της λειτουργίας της.

Περιορισμός του επιχειρηματία-επενδυτή: Σε ορισμένα από τα προγράμματα του ΕΠΑΝ ΙΙ ισχύει ο κανόνας de minimis που δεν επιτρέπει στον επιχειρηματία να εισπράξει αθροιστικά σε περίοδο 3 ετών ενισχύσεις που θα υπερβαίνουν τα 200.000€.

3.15 TANEO

Το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας είναι η πρώτη και μόνη εταιρεία στο χώρο της ανταγωνιστικής ανάπτυξης ταμείων επιχειρηματικού κινδύνου με προσανατολισμό τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ο

βασικός του ρόλος είναι η συγχρηματοδότηση της ίδρυσης εταιρειών κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών, οι οποίες θα αναλαμβάνουν να επενδύουν σε καινοτόμες επιχειρηματικές δραστηριότητες που βρίσκονται στα πρώτα στάδια ανάπτυξης. Κύρια κριτήρια για τη συμμετοχή του TANEO στις εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών είναι η αξιοπιστία και η φερεγγυότητά τους, καθώς και η συμβολή των

χρηματοδοτούμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στην ανάπτυξη τομέων νέας οικονομίας. Το TANEΟ αναλαμβάνει μεγαλύτερο ποσοστό επί του κινδύνου και μικρότερο επί των προσδοκώμενων αποδόσεων και έτσι ενθαρρύνεται η προσέλκυση σημαντικού όγκου ιδιωτικών κεφαλαίων, ελληνικών και ξένων, προς την κατεύθυνση της χρηματοδότησης επενδύσεων νέας οικονομίας.

Το TANEΟ παρέχει έμμεσα επιχειρηματικό κεφάλαιο (venture capital) σε νέες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους εξής κλάδους:

- Πληροφορική – Τηλεπικοινωνίες
- Βιοτεχνολογία – Υγεία
- Βιομηχανικά προϊόντα – Υλικά
- Ενέργεια – Οικολογικά Έργα
- Γεωργία – Τρόφιμα – Ποτά
- Υπηρεσίες

ή βασίζουν την ανάπτυξή τους στην εφαρμογή καινοτομιών.

Με τη συγχρηματοδότηση του Ταμείου Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας ιδρύθηκαν έντεκα αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών (venture capital funds), που εδρεύουν στην Ελλάδα και διαχειρίζονται συνολικά πάνω από 280.000.000 € και είναι τα παρακάτω:

1. Capital Connect Venture Partners
2. Zaitech Fund
3. IBG Hellenic Fund II
4. THERMI-TANEΟ VENTURE CAPITAL FUND
5. AIMS-TANEΟ FUND
6. ALPHA TANEΟ A.K.E.Σ.
7. Oxygen Taneo Neoverures
8. GIVE – TANEΟ FUND
9. PIRAEUS TANEΟ A.K.E.Σ.
10. NEW MELLON-TANEΟ Climate Change Opportunities
11. TANEΟ FG RES FUND

Το Ταμείο έχει επενδύσει το σύνολο των κεφαλαίων που διαχειρίζεται, με στόχο τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα του ΤΑΝΕΟ, μέχρι στιγμής έχουν χρηματοδοτηθεί σαράντα εταιρείες από τα venture capital funds του.

Για την υλοποίηση των στόχων του, το Ταμείο συνεργάστηκε με την πλειοψηφία των μεγάλων ελληνικών τραπεζών (όπως Αττικής, Alpha, Πειραιώς, Marfin), με επιχειρηματίες και επενδυτικούς ομίλους και ταυτόχρονα, άντλησε κεφάλαια και από ξένους επενδυτές.

Επίσης, συμμετέχει στην ενημέρωση των επιχειρήσεων για τις εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης, συμβουλεύει νέους και μη επιχειρηματίες, αναπτύσσει δίκτυα συνεργασιών για τη διευκόλυνση των ΜΜΕ και παρακολουθεί τις εξελίξεις της αγοράς εντοπίζοντας τα κενά χρηματοδότησης.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Μια επιχείρηση για να μπορέσει να είναι επικερδής και ανταγωνιστική θα πρέπει να έχει ρευστότητα, που σημαίνει το κεφάλαιο κίνησής της να είναι υψηλό. Για να το πετύχει αυτό της προσφέρονται τα εναλλακτικά μέσα χρηματοδότησης που αναλύθηκαν παραπάνω.

Το γενικό συμπέρασμα το οποίο προκύπτει είναι ότι οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά τη χρηματοδότησή τους από τις τράπεζες και καταφεύγουν όλο και περισσότερο στα νέα μέσα χρηματοδότησης. Η στροφή αυτή των επιχειρήσεων επήλθε μετά την οικονομική κρίση που ξέσπασε αρχικά στις Η.Π.Α. το 2008, η οποία επηρέασε και την ελληνική οικονομία. Το κράτος προσπαθώντας να τονώσει την ελληνική αγορά, δηλαδή και τον κλάδο των επιχειρήσεων, προωθεί διάφορα προγράμματα χρηματοδοτούμενα από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πιο συγκεκριμένα, η πρόσβαση των ΜΜΕ στον τραπεζικό δανεισμό έχει γίνει πιο δύσκολη λόγω των πολλών εξασφαλίσεων και εγγυήσεων που ζητούν οι τράπεζες και των επιτοκίων που συνδέονται με την πιστοληπτική ικανότητα του επιχειρηματία. Όσοι ενδιαφέρονται για την απόκτηση εξοπλισμού ή παγίου προσφεύγουν στη λύση του leasing, ενώ για απόκτηση χρηματικού κεφαλαίου με ευνοϊκότερους όρους απευθύνονται στο ειδικό ταμείο στήριξης των επιχειρήσεων ΕΤΕΑΝ.

Ένα άλλο είδος χρηματοδότησης είναι το Venture Capital, που κατά κανόνα χρηματοδοτεί μεγάλες επιχειρήσεις με επικίνδυνο επενδυτικό σχέδιο, παρουσιάζει αύξηση τα τελευταία χρόνια. Για τη διευκόλυνση των ΜΜΕ οι οποίες βρίσκονται στα πρώτα στάδια ανάπτυξής τους δημιουργήθηκε το ΤΑΝΕΟ. Αυτό παρέχει έμμεσα επιχειρηματικό κεφάλαιο (Venture Capital) σε καινοτόμες ΜΜΕ με μεγαλύτερο κίνδυνο στο επενδυτικό τους σχέδιο με αποτέλεσμα να χρησιμοποιείται αρκετά ως μέσο χρηματοδότησης.

Αρκετά διαδεδομένη λύση για καινοτόμες και δυναμικές ΜΜΕ είναι και η ΝΕ.Χ.Α. η οποία λειτουργεί σαν το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών βοηθώντας εκείνες να αντλήσουν κεφάλαια.

Αντίθετα, τα ομολογιακά δάνεια, όπως και τα τραπεζικά, δεν προτιμώνται πλέον λόγω της απαραίτητης υποθήκευσης συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου του υποψήφιου δανειζόμενου.

Εξαιτίας των δυσχερειών είσπραξης και των καθυστερήσεων πληρωμών, οι οποίες εντείνονται όλο και περισσότερο, το factoring και η ασφάλιση πιστώσεων βρίσκονται σε ανάπτυξη γιατί προστατεύουν τον επιχειρηματία.

Ο νέος επενδυτικός νόμος, το ΕΣΠΑ και το ΕΠΑΝ ανήκουν στην ευρύτερη κατηγορία των επιδοτούμενων προγραμμάτων που προσφέρει το κράτος σε συνεργασία με την Ε.Ε. Οι επιχειρηματίες τα προτιμούν γιατί θεωρούνται «ανώδυνη» χρηματοδότηση και απευθύνονται σε όλες σχεδόν τις επιχειρήσεις.

Όσον αφορά στους Business Angels, τις Θερμοκοιτίδες Επιχειρήσεων και τα Τεχνολογικά Πάρκα συμπεραίνουμε ότι είναι υπό ανάπτυξη αφού είναι ακόμα καινούργια μέσα χρηματοδότησης. Παρόλα αυτά, αναμένεται να αυξηθεί η ζήτησή τους τα επόμενα χρόνια.

Τέλος, μετά από τα παραπάνω συμπεράσματα, θα πρέπει να τονιστεί ότι, λόγω της κρίσης που υφίσταται η οικονομία της Ελλάδας τα τελευταία χρόνια, οι επιχειρηματίες καλό θα ήταν όσο μπορούν να αυτοχρηματοδοτούνται ή να αντλούν κεφάλαια από «ανώδυνες» πηγές χρηματοδότησης όπως από επιδοτήσεις της Ε.Ε. που δεν δεσμεύουν κάποιο περιουσιακό στοιχείο και δεν επιβαρύνουν τον επιχειρηματία με τόκους.

5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ:

- Παπούλιας Γεώργιος (2000), Χρηματοοικονομική διοίκηση
- Αρτίκης Γεώργιος (2002), Χρηματοοικονομική διοίκηση: αποφάσεις χρηματοδοτήσεων

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ:

- Καθημερινή

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ:

- <http://www.eucat.gr>
- <http://www.tempme.gr>
- <http://mentoring.com.gr>
- <http://www.businessangels.gr>
- <http://www.eommex.gr>
- <http://kallithea.hua.gr>
- <http://www.ethniki-asfalistiki.gr>
- <http://www.capital.gr>
- <http://www.antagonistikotita.gr/>
- <http://www.espa.gr>
- <http://www.ebeth.gr>
- <http://www.startupgreece.com>
- <http://www.esee.gr>
- <http://www.helex.gr/>
- <http://www.teipir.gr/>
- <http://ependytikos.com.gr/>
- <http://www.mindev.gov.gr>
- <http://www.taneo.gr>
- <http://www.nbg.gr>
- <http://www.e-unico.gr>
- <http://www.in.gr>
- <http://www.google.gr>